BİSMİLLÂH DİYEREK...

İslâm medeniyetinin bazı kodları, anahtarları vardır. Kelime-i şehadet gibi, ezan gibi, selâm gibi...

Bunlardan birisi de 'besmele'dir. Yani bir işe Allah'ın adını zikrederek başlamak, her ne olursa olsun Yüceler Yücesinin ism-i şerifini gönülden ve dilden anarak işe koyulmak. Tıpkı merhum Süleyman Çelebi hazretlerinin Mevlid-i Şerife başlarken sadırdan/gönülden gelen duygularıyla satırlara dökerek şâirâne bir ifade ile dile getirdiği gibi:

"Allah adın zikredelim evvelâ
Vâcib oldur cümle işte her kula.
Allah adın her kim ol evvel ana
Her işi âsân eder Allah ona. "

Bir işe başlarken önce bizi yoktan var eden, birçok imkânları sunarak fânî hayatı yaşamak üzere bizleri dünya sahnesine salan Allah'ın adıyla başlamak, kadirşinaslık, vefakârlık, haddini bilme, geldiği yeri unutmama ve gideceği yerin rotasını belirlemenin ifadesidir. İslâm medeniyetinin bir ferdi olmanın bilinci içerisinde davranmadır. Tabiî, bunun karşılığını Yüce Mevlâ kat kat vermektedir, çünkü O, kendisine doğru bir adım atana iki adım atmakta, yürüyerek gelene koşa koşa gitmekte, bir verene on vermekte, hatta yediyüz ve daha fazlasını vermektedir. Sözünün evvelinde, işinin başında Allah'ın mübarek adını anan kimseye, herşeyin sahibi olan Allah Teâlâ. Yanlış söz söyletmez, altından kalkamayacağı lâf ettirmez, işini kolaylaştırır, sonucunu güzelleştirir, kaybetse, zarara uğrasa bile onu hayra çevirir.

Mevlid'in yazarı herhangi bir işe Allah'ın adını anarak, yani 'besmele' çekerek başlamanın vücûbiyetini, gerekliliğini, faydasını ve hâsıl olacak kazancı yukarıdaki beyitlerde ifade etmiş bulunuyor. Biz de bunun kıymetini bilerek köşemizin kapısını 'bismillâh anahtarı' ile açıyoruz.

Aynı zamanda Sevgili Peygamber Efendimizin şu sözlerini de unutmuyoruz: "Besmelesiz başlayan her iş bereketsizdir."

Kaleme aldığımız sözlerimizin tesiri, yaptıklarımızın bereketi, hayırların fethi, şerlerin deli için evvelâ 'bismillâh' der. selâm ve merhabalarla sizleri selâmlarım.

MÜNAFİKUN SURESİ

Ayşe ŞENER

"… Onlar imana erdiklerini iddia ederler, hâlbuki içlerinde hakikati inkâr ederler ve böylece, kalplerine bir mühür vurulmuştur, artık neyin doğru, neyin yanlış olduğunu anlayamazlar." (1-3)

Adalet, yalnızca sistem yanlıları için değil de sistem karşıtları için de sağlanabildiğinde hakiki düzen gerçekleşir. İslam'da adalet herkes içindir. Yanlısı olsun olmasın, Müslüman, dindar olsun olmasın her insan, hatta her varlık içindir. Ne var ki sözkonusu ideal çizgi, İslam'a dayandırılmış sistemlerin pratiğinde mükemmel düzeyde ve uzun süreli olarak, genel dünya tarihine kıyasla nadiren görülmüştür. Üstelik bırakalım zıt görüşlü karşıtlarını, kimi zamanlar, Müslümanların bile, sırf maddi güç ve çıkar sevgisi ile yaşadıkları dini ve hayatı nasıl bir ikiyüzlülüğe, riyakârca sergilenmiş bir şova dönüştürdükleri de malumdur.

Münafigun/ münafıklar, ikiyüzlüler suresi okuyan her mümine, "ben ikiyüzlü müyüm?" sorgulamasını yaşatır. Kalbindeki gelgitleri, kararsızlıkları, çifte duygu ve düşünceleri, onların kişiliğine, davranışlarına, gündelik hayatına ve toplamda ömrüne

yansımalarını önüne koyup bir irdelemesi gerektiğini hatırlatır. Bütün bunlar Yaratıcısı ile insanın arasındaki dostluk çerçevesinde, kırılmadan, dökülmeden, dışlanmadan, merhametle yaşanır. Bu tevhid dostluğunda insan kırılırsa bir kendine kırılır. Rabbi dışında kimseler görmeden. Çünkü Rabbi onu herhaliyle rahmetiyle ağırlar.

Bir insanda iki yüz. Yani parçalanmışlık, çift kişilik. Bir baş/ çatı altında birbirini kaldıramayan iki ayrı insan gibi olmak… Çelişkili ve çatışık iki baş, iki akıl, iki yürekle yaşamak. Dış dünyaya başka, iç dünyasında başka düşünmek ve davranmak… Gösterdiği Müslüman, göstermediği kâfir olan iki ayrı ve yarım kişi… Bu arada çevresini kandırıyor ve çevresiyle oyun oynuyor. Maddi çıkarları, dünya keyfi için…

"… Onları gördüğünde dış görünüşleri hoşuna gider ve konuştuklarında ne söylediklerine kulak vermek istersin. Onlar, yere sağlam şekilde dikilmiş kütükler gibi olduklarına emin görünseler de her çığlığı kendilerine yönelik sanırlar. Onlar bütün inançlara düşmandırlar, öyleyse onlara karşı dikkatli ol. Ve bedduayı hak ederler: „Allah onları kahretsin!" Akılları nasıl da hakikatten sapıyor! Çünkü onlara, „Gelin, Allah'ın Elçisi bağışlanmanız için Allah'a dua edecek!" dendiği zaman başlarını çevirirler ve sen onların sahte bir kibirle nasıl çekip gittiklerini görürsün.

Devamı 17. sayfada

İMANI KORUMAK

Ayşe ŞENER

İnsan için dünyada sahip olduğu en kıymetli, en büyük nimet, hiç şüphesiz imandır.

Zira iman, hem bu geçici dünyada hem de ebedî olarak kalacağımız ahiret hayatında huzur ve mutluluğu elde edebilmenin olmazsa olmaz tek şartıdır. İnsan ile Allah arasında kuvvetli bir bağ oluşturan, her işin temeli ve amellerin kabul şartı olan iman, Allah'ın mü'minlere en büyük lütfudur. Nitekim Kur'an'da, "Allah imanı size sevdirmiş ve onu gönüllerinize güzel göstermiş, inkârı, fasıklığı ve isyanı da çirkin göstermiştir. İşte bunlar doğru yolda olanların ta kendileridir" (Hucurât, 49/7) buyrulmuştur. Allah Resûlü (s.a.s.), meşhur Cibril hadisinde iman esaslarını şöyle açıklamıştır: "İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, kıyamet gününe, kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan geldiğine inanmaktır." (Buharî, İman, 37; Müslim, İman, 57)

Kur'an-ı Kerim, hayatımızın sonuna kadar imanımızı korumamız ve son nefesimizi Müslüman olarak vermemiz konusunda ciddi ikazlarda bulunmaktadır. Bir ayette şöyle buyrulur: "Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekiyorsa, öylece sakının ve siz ancak müslümanlar olarak ölün." (Âl-i İmrân, 3/102) Hz. Peygamber (s.a.s.) de Müslümanın imanını korumak ve küfre düşmekten sakınmak konusunda hassasiyet göstermesinin önemini şöyle açıklamıştır: "Şu üç haslet kimde bulunursa o, imanın tadını tadar: Allah ve Resûlü'nü, her şeyden fazla sevmek, sevdiğini Allah için sevmek, Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra, tekrar küfre dönmeyi ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli görmek." (Buharî, İman, 9, 14) Hadis-i şerifte "imandan dönmek, yani mürted olmak" ateşe atılmaktan daha çirkin ve tehlikeli bir davranış olarak ifade edilmiştir.

Aklı başında olan hiç kimse ateşte yanmayı istemez. Ateşe atılmanın ne kadar büyük bir acı ve ızdırap kaynağı olduğunu bilir. Bu nedenle akıllı insan iman nimetinin kıymetini bilmeli, imandan sonra her ne pahasına olursa olsun küfre dönmekten şiddetle sakınmalıdır. İmanının değerini bilip ona sahip çıkan mü'min imanın tadını tatmış, onun zevkine ermiş demektir. İslam dini, Müslümanların gerek itikadî (inanç), gerek amelî (ibadet ve muamelat) bakımdan uymaları gereken hükümleri açıklamıştır. Müslüman, hayatı boyunca dinine, imanına zarar verecek, hak yoldan sapmasına sebep olabilecek söz ve hareketlerden son derece sakınmak mecburiyetindedir. Bunun için de imanını tehlikeye düşürecek söz ve davranışlar hakkında bilgi sahibi olması hayatî önem arzetmektedir.

Kişinin din ve dünya işlerinde kendisine lazım olan bilgileri doğru olarak öğrenmesi dinî bir görevdir, zira bilmemek dinen geçerli bir mazeret değildir. Farkında olmadan söylediği bir söz yahut sorumsuzca yaptığı bir davranış kişiyi imandan uzaklaştırıp küfre sürükleyebilir, dinden çıkıp mürted olmasına sebep olabilir. Bu konuda çok dikkatli olunmalıdır. Kişinin imandan çıkıp küfre girmesine sebep olan sözlere "elfâz-ı küfür" denilmektedir. Genel olarak küfrü gerektiren söz ve ifadelerin oluşması için şu kriterlerden birine uyması gerekir: 1. Allah'ın zâtı, sıfatları ve fiilleri konusunda uluhiyyet makamı ile bağdaşmayan ve tevhid prensibine aykırı düşen her türlü söz ve fiiller. 2. Hz. Muhammed başta olmak üzere bütün Peygamberlerin getirdikleri vahyi inkâr etmek veya peygamberlerden birini kabul etmemek ya da onları küçümseyen veya alaya alan bir davranışın içine girmek. 3. Kur'an'ın tamamını veya bir kısmını inkâr etmek, ondaki iman, ibadet, ahlâk ve sosyal hayat ile ilgili hükümlerin yetersiz olduğunu iddia etmek veya haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını da haram kabul etmek. Ancak bu tür sözlerin hüküm ifade etmesi için bu sözleri söyleyenlerin buluğ çağına ermeleri, sarhoşluk, uyku ve ikrah gibi hallerden uzak bulunmaları gerekir. (Dini Kavramlar Sözlüğü, DİB. Yay. Sh. 143-144)

Özetleyecek olursak; bir kimse iman esaslarından sadece birini bile inkâr eder veya dini hükümleri beğenmez, küçümser, alaya alır veya reddederse dinden dönmüş, imandan çıkarak kâfir olmuş olur. Bu durumda konuştuğumuz bir sözün veya yaptığımız bir davranışın dinî hayatımız için telafisi mümkün olmayan ağır sonuçlar doğurabileceğini iyi düşünmeli, hareketlerimize ve ağzımızdan çıkacak sözlere dikkat etmeliyiz. Özellikle «elfâz-ı küfür» dediğimiz insanı küfre götüren sözlerin nelerden ibaret olduğunu iyi öğrenmeli ve bunları şaka da olsa söylemekten sakınmalıyız.

DÜNYANIN EN MEŞHUR İSLÂM ÜNİVERSİTESİ EL-EZHER

Kâhire'deki Câmi-ül-ezher denilen cami ve üniversite. Mısır'ın Fâtımîler tarafından alınmasından bir sene sonra, Ebû Temim Maad'ın kumandanı, Cevher el-Kâtib es-Saklebî tarafından 970 senesinde inşâasına başlatılıp iki senede tamamlanmış, sonraları şiî Fâtımîlerin propaganda ve eğitim merkezi olarak faaliyet göstermiştir.

Ezher Camii, maksure denilen ve namaz kılmağa mahsus kıbleli bölüm ile sahn denilen üzeri açık bölüm olmak üzere iki kısımdan meydana geliyordu. Şadırvan, minareler ve diğer ilâveler bu ana bölümlerin dışındadır. Cevher el-Kâtib Saklebî'nin yaptırdığı maksurede birbirine paralel, sıralar hâlinde beyaz mermerden yetmiş altı sütun vardı. Osmanlı valisi Abdurrahmân Kethüda, 1753 (H. 1167) senesinde camiye 50 mermer sütunlu bir maksure yaptırdı. Böylece caminin namaz kılmaya mahsus maksûreli kısımlarında sütun sayısı 126'ya ulaştı. Caminin, diğer kısımlarındaki sütunlarla birlikte toplam 375 sütunu vardır. Osmanlı valisi Abdurrahmân Kethüda'nın yaptırdığı maksure, öncekinden bir az daha yüksektir. Her iki maksurenin ahşap tavanı bitişik olup, çok sağlam yapılmıştır. Ayrıca ışık ve hava girmesi için pencereler konulmuştur.

Üzeri açık ve taş döşeme olan caminin avlusu çok geniş olup, cemâat içeriye sığmadığı zaman namaz kılınır. Cami dört taraftan mermer sütunlar üzerine oturtulmuştur ve duvarlarına nefis kûfî hatlarla âyet-i kerîmeler yazılmıştır. Cami ilk inşâ edildiğinde, Kıblet-ül-kadîme denilen bir mihrab yapılmıştı. Sonradan dokuz mihrab daha yapıldı. Bunlardan altısı kalmış olup, iki tanesi meşhûrdur. Biri eski maksure, biri de yeni maksuredir.

Ezher Câmii'nin mahrutî şekilde son derece güzel ahşâb bir minberi vardır. Önceden yapılan minareye, sonra dört daha ilâve edilerek sayısı beşe çıkmıştır. Osmanlılar ve daha önceki

zamanlarda müezzinler, namaz vakitlerini, bu vakitleri tâyin etmekle vazifelendirilen muvakkitlerden öğrenirlerdi. Muvakkitler namaz vakitlerini, Ezher Câmii'nin avlu duvarlarından birisi üzerine yerleştirilmiş olan güneş saati ile tâyin ederlerdi. Diğer camilerdeki müezzinler de burada ezanı duyarak vaktin girdiğini öğrenirlerdi.

Ezher Camii, 1302 (H. 702) senesindeki zelzeleden yıkılmaya yüz tutunca, Emir Salar tarafından yeniden inşâ edildi. 1325 (H. 725) senesinde ise, Kahire muhtesibi Muhammed bin Hüseyn Siirdî (Siirtli) tarafından genişletildi. Yine, o senelerde, Baybars ve 1339 (H. 740) senesinde Akboğa Abd'ul-vâhid, Ezher Câmii'nin yakınında medreseler yaptırdılar. Bunlar sonradan Ezher Câmii'ne ilhak edildi. Yine Basîrel-Camdar Nasırı tarafından 1360 (H. 761) senesine doğru Ezher Câmii'ne bir çok yeni ilâveler ve tamirler yapıldı. Bu zât, imareti yeniledi ve Hanefî mezhebi ile ilgili fıkıh bilgilerinin okutulması için bir kürsü kurdu. Ayrıca, camiye bir mıshaf vakfederek Kur'ân-ı kerîm okunması için bir de hafız tâyin etti.

1397 (H. 800) senesinde Ezher Camii'nin minarelerinden biri yıkıldı. Sultân İkinci Berkuk, yıkılan bu minareyi, şahsî parasından harcayarak yaptırdı. 1414 (H. 817) ve 1423 (H. 827) senelerinde de iki defa hasara uğrayan Ezher Camii, her defasında yeniden tâmiredildi. Yine aynı târihlerde su için sarnıç kazdırıldı. Bir sebil ve bir havuz yapıldı. 1440 (H. 844) senesinde ise, caminin hemen yanında Hadim Cevher Kanbâî tarafından bir mekteb yaptırıldı. Hicrî dokuzuncu asırda

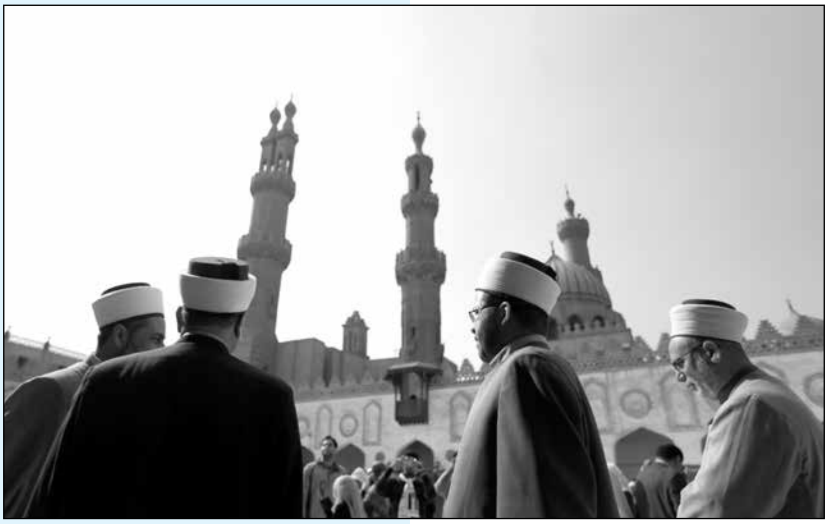

camiye en çok hizmet eden Kayıtbay oldu. Onun gayreti ve himâyesi ile 1494 (H. 900) senesinde camiye büyük binalar ilâve edildi. Yine Kayıtbay'ın hükümdarlığı zamanında, fakirler ve âlimler için pek çok vakıflar kuruldu.

Osmanlı devrinde de Ezher Câmii'ne gereken alâka gösterilmiştir. Mısır fâtihi Yavuz Sultan Selim Hân, Ezher Camii'nde çok namaz kılmış ve burada Kur'ân-ı kerîm okutarak dinlemiştir. Hattâ, tahsîl gören fakir talebelere hediyeler dağıtıp yardımda bulunmuştur. Osmanlı devrinde Ezher'e yeni binalar ilâve edilmiştir. Kazdağlı Osman Kethüda tarafından 1735 (H. 1148) senesinde Zâviyet-ül-umyân adı ile âmâlar zaviyesi yaptırılmıştır. Abdurrahmân Kethüda adında bir zât, Ezher Camii ve müştemilâtı için büyük yardımlarda bulunmuştur.. Camiye fevkalâde büyük bir maksure (Namaz kılınan yer) yaptırmış, yetimler için bir ilk mekteb, bir sarnıç ve kendisi için de, vefatında defnedileceği bir mezâr yaptırmıştır. Bir takım yeni binalar da yaptırıp, iki medreseyi birleştirmiştir. Yine bu zât, fakir talebelerin geçim ve giyim ihtiyaçlarını te'min için vakıflar te'sis etmiştir.

Fâtımîler tarafından şiîlik eğitim ve propagandası için kurulan Ezher, Eyyûbîler zamanında eski hususiyetini kaybetmiş, Memlûklülerden itibaren Ehl-i sünnet îtikâdı üzere ilim tahsili yapılan, bütün ilimlerin öğretildiği bir üniversite hâline gelmiştir. Fâtımîler, Eyyûbîler, Memlûklüler, Osmanlılar, Hidivler ve Mısırlılar tarafından ilâveler yapılan Ezher Medresesi, Ortadoğunun meşhûr, büyük ve en eski üniversitesidir. Bünyesinde pek çok fakülte, yüksek okul ve enstitü mevcut olup, her sahada ilim tahsili yapılmaktadır.

Kuruluşundan itibaren çeşitli siyâsî, idarî, fikrî çalışmalara sahne olan Ezher, çok kıymetli islâm âlimlerinin ders verip, talebe yetiştirdiği bir ilim müessesesi oldu. Bilhassa, doğudaki İslâm ülkelerinin Moğollar tarafından işgal edilmesi, İspanya müslümanlarının hıristiyanlar tarafından katledilmesi üzerine islâm âlimleri, ilim öğretmek için en sakin yer olarak Mısır'ı seçtiler. Bunda, Memlûklülerin zamanın en kuvvetli islâm devleti olmasının da büyük faydası oldu. Ezher de bir defa daha güçlendi.

Devamı 18. sayfada

MALKOLM X NASIL MÜSLÜMAN OLDU?

Elyah Muhammed siyahtı. Corcia'daki bir çiftlik evinde doğmuştu, ailesiyle birlikte Detroit'e taşınmıştı. İnsan suretine girmiş tanrı olduğunu iddia eden birisiyle tanışmıştı. Mr. Wallece D. Fard, Elyah Muhammet'e Allah'ın mesajını bildirmişti ve bu mesajı 'Kuzey Amerika da yaşayan, Yitik buluntu İslam cemaati durumundaki siyah halka iletmesini istemişti Elyah Muhammed'den. Buna dayanarak kurmuştu Elyah Muhammed İslam cemaatini. İçerdeyken kardeşleriyle ve Elyah Muhammet'le devamlı mektuplaşıyordu. Elyah Muhammet ona bir mektup göndermiş içine de bir miktar para koymuştu.

Malkolm hapis cezasının son yılını ilk gittiği Çarlston Hapishanesinde geçirdi. Norlfolk'taki görevliler, iğne vurulmak istemeyişini ve yer değiştirmesine itirazını neden olarak gösterdiler!. Çarlston'da eskisi gibi kitap okuyamasa da, çeşitli tartışmalara katılıyordu. Hafta sonu bir ilahiyatçı İncil dersi vermeye geliyordu, buna katılmaya karar verdi Malkolm. İlahiyatçı konuşması bittikten sonra soruları alıyordu. Sonunda bir gün Malkolm da el kaldırdı ve sordu: "Pavlusun rengi neydi? Siyahtı elbet; çünkü o bir İbrani'ydi ve esas İbranilerse siyahtı...Öyle değil mi?" İlahiyatçı "Evet" dedi. Malkolm tekrar sordu: "Ya İsa'nın rengi....o da İbrani'ydi değil mi?" Adam neye dayanarak diretebilirdi ki? "evet İsa esmerdi" dedi. Malkolm "peki kiliselerde çizilen resimlerde İsa hep beyaz çizilmiş, öyleyse bu resimler gerçeği yansıtıyor mu sizce?" deyince, İlahiyatçı: "Bak bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim" deyip çekip gitmişti.

1952 baharında tahliye kurulunun salıverilme kararıyla hapisten çıktı. Hapisten çıkınca Harlem ya da Boston yerine doğru Detroit'teki kardeşinin yanına gitti. Buraya gitmesinin nedeni Elyah Muhammet'in öğretisini daha iyi kavramak içindi. Hapisten çıkışı için kardeşinin çalıştığı mağazanın sahibi kefil olmuştu. Hemen burada tezgahtar olarak işe başlamıştı. Kardeşi Wifred yanında kalmasını istemişti, o da seve seve kabul etti bunu. Kardeşinin evinde tam bir Müslüman evi havası vardı. Kardeşi ona gusül almayı ve namaz kılmayı öğretti. Mağazada da namazlarını hiç aksatmadan kılıyorlardı, diğer çalışanlardan habersiz olarak yapıyorlardı bunu. Malkolm namaz kılmayı çok sevmişti, bütün din kardeşleriyle birlikte ALLAH'a yöneliyorlardı. Detroitteki Müslümanların toplandığı bir yer vardı. Burada hafta sonları İmam Lamuel Hasan konferanslar veriyordu. Buradaki Müslümanlar o kadar samimiydiler ki, Malkolm böyle bir samimiyeti hayatında ilk kez görüyordu. Birbirleriyle karşılaştığında herkes selamlaşıyordu ve birbirlerine son derece samimi davranıyordu herkes: 'Kardeşim', 'Bacım..', Hanımefendi...', 'Efendim...' bu fevkalade bir şeydi... Malkolm tüm bunlar için diz üstü çöküp ALLAH'a şükür ediyor ve Elyah Muhammet'i göreceği günü iple çekiyordu.

Bir gün Çikago'daki iki numaralı mabedi ziyarete gitme kararı aldılar. Elyah Muhammet'in burada bir konuşması vardı. Çikago'da iki numaralı Mabed'de herkes aynı tip elbiseler giyinmişti. Malkolm bu kadar Müslüman'ı disiplinli temiz bir şekilde ilk kez görüyordu. Elçi içeri girince selam verdi, herkes 've aleyküm selam' diye yanıt verdi. Elçinin başında altın nakışlarla süslenmiş bir de taç vardı. Malkolm bu sırada dalıp gitmişti: kendisi içerdeyken hiç tanımadığı halde zaman ayırıp mektup yazan, Zencilere liderlik yapabilmek için nice acılara katlanmış, hiç özveriden kaçınmamış, zencilere kol kanat gerebilmek için gözünü budaktan sakınmayan lider...

Elyah Muhammed o gün çektikleri sıkıntılardan ve geçmişinden bahsetti. Konuşmanın sonuna doğru ismiyle hitap ederek Malkolm'a seslendi: "yıllardandır hiç ara vermeksizin bana mektup

yazmıştır Malkolm kardeş. Elim değdikçe ben de kendisine yazmışımdır. 'Zindandayken şeytandan kurtulmuştu Malkolm kardeş; ama şimdi onun tekrar içkime, kumarıma, esrarıma ve günahıma çekeceğim diyecektir beyaz şeytan. İşte şimdi temiz kardeşimizin perdesi kalkmıştır, göreceğiz nasıl bir insan olacağını, inanıyorum ki hep bağlı kalacaktır Malkolm kardeş imanına" diyordu Elyah Muhammed.

Akşam yemeğini Elyah Muhammet'le birlikte yediler. Bu sırada Malkolm Detroitteki Mabedi nasıl tıka basa doldurabileceğini düşünüyordu kendi kendine. Bir ara sordu: Detroitteki mabede kaç kişi toplanabileceğini sordu. Elyah Muhammet "binlercesini"dedi ve gençlere çok önem verilmesini istedi. Malkolm üye sayısını arttırmak için İmam Lamuel Hasan'a yardımcı olmaya karar verdi Zenci mahallelerine gidiyor: "Adamım sana şöyle biraz fıs geçeyim mi?"diyerek başlıyordu konuşmasına, böylece bir çok kişiyi yanında getirmişti .

Malkolm bu ara soyadı değişikliği için başvuruda bulunmuş ve başvurusu kabul edilmişti. Elyah Muhammed "X"soyadını kullanmalarını öğütlemişti onlara.. Afrika'dayken ailelerin sahip oldukları soyadlarını simgelemektedir 'X'. Şimdiki soyadları: köleler, efendilerinin soyadlarını kullandığından, kendilerine ait değildi. 'X' Matematikte bilinmeyenin simgesidir. Bir gün gelip ALLAH'a dönünceye değin ve kendi ağzından bize kutsal isim verinceye kadar bu 'X'i kullanacaklardı. Artık onun ismi Malkolm X'ti.

Malkolm X bu arada bol bol çalışıyordu. Hafta sonu sohbetlerini hiç bırakmadan takip ediyordu. Cemaate katılmayı hiç aksatmıyordu. Artık geceleri rahat uyuyabiliyordu. Bu hale onu ALLAH'tan başka kim getirebilirdi ki. Gün geçtikçe Elyah Muhammet'e daha çok bağlanıyordu.

Elyah Muhammed, yeterlilik kazandığına inanınca, Malkolm'u Boston'a yolladı, burada Llyod X adında bir Müslüman oturuyordu. İslam'a az çok ilgisi olanları evinde topladı. Malkolm onlara bir konuşma yaptı. Malkolm konuşmalarında daha çok siyahlara yapılan işkencelerden bahsediyordu. Böylece, bir tepki olarak Malkolm'un konuşmalarına katılım çoğalıyordu. Ancak konuşmalar sonucunda "kim Elyah Muhammet'in hareketine katılmak ister?" dediğinde sadece bir kaç el kalkıyordu. Aradan üç aya geçtikten sonra bir teşkilat için yeterli sayıya ulaştığını anlayınca on bir numaralı Mabedi açtılar Boston'a. Elyah Muhammet onu 1954 yılının martında Philedelphia'ya gönderdi. Malkolm'un burada da beyazlara ilişkin gerçekler hakkında yaptığı konuşmalar sonucunda Philadellphia'daki zenciler daha büyük tepki verdiler ve Mayıs ayının sonunda On iki numaralı Mabet açıldı. Ertesi yıl başarılarından dolayı Elyah Muhammet Malkolm X'i Newyork'u teşkilatlandırması için görevlendirdi.

Malkolm X eskiden dümenler çevirdiği, esrar sattığı bu yere, yani buradaki sokaklara pek yabancı değildi. Eski arkadaşlarını ziyaret etti. Hiç birisi onun bu denli değiştiğine pek mana veremiyorlardı. Malkolm X bu arada Müslüman bir hemşire olan ve yine Müslüman teşkilat için çalışan Betty X adında birisiyle, Elyah Muhammet'ten onay aldıktan sonra evlendi.

Büyük bir kentte, imkanları büsbütün sınırlı bir örgüt, kamuoyunun dikkatlerini üstüne tam anlamıyla çekebilecek bir olayla karşı karşıya kalmazsa, pratik hayatta tanınmamaya mahkumdur. İşte bir gün Harlem'de öyle bir olay meydana geldi. İki beyaz polis zenciler arasında çıkan kavgayı önlemeye çalışırken Johnson Hinton adındaki bir Müslüman'a coplarla saldırdılar. Kafasından yaralanıp derisi epeyce soyulan Hinton, bir polis arabasıyla en yakın karakola götürüldü.

Malkolm X olaydan haberdar edilince 50 kadar Müslüman'la birlikte karakola gitti. İlk önce Malkolm'a onu göremeyeceklerini söylediler. Malkolm da nöbetçi amire pencereden dışarı bakmasını söylemiş, adam dışarıdaki Müslümanları görünce şaşırmıştı. Malkolm kardeşlerini görmeyince orayı terk etmeyeceklerini söyledi. Nöbetçi amiri göstermeye razı olmuş: Johnson Hinton'u kafası, yüzü, omuzları kana bulanmış bir vaziyette buldular. Malkolm: "bu adamın yeri karakol değil hastanedir"diye bağırdı. Hemen bir can kurtaranla onu hastaneye yolladılar. Hastanede yol boyunca elli Müslüman'la birlikte arabayı takip ettiler. Harlem'in en büyük caddesinde o güne kadar böyle kalabalık görmeyen zenciler dükkanlardan, kafelerden fırlayıp, kalabalığın peşine takıldılar.

İslam cemaati Johnson Hinton'un davacı olması için çok çalıştı, davanın sonunda Johnson Hinton 70 bin dolar tazminat kazandı. Bu olay Amerika da Müslüman cemaatinin gündeme gelmesine vesile oldu. Artık Amerika'daki televizyonlar Müslümanların mescitlerini gösteriyorlar, çeşitli belgeseller düzenliyorlardı .Malkolm X televizyon programlarına katılıyordu. Siyah Müslümanlar iyice Amerika gündemini meşgul etmeye başladılar...

Elyah Muhammed, Malkolm X' e. "senin daha çok ünlü olmanı istiyorum. Çünkü sen ünlendikçe ben daha çok tanınıyorum ve cemaatimize katılım çoğalıyor."demişti. Elyah Muhammet'in vekili olarak Malkolm X radyo ve televizyonlarda, Üniversite kampüslerinde bir çok konuşmalar yaptı. Elyah Muhammet'in vekili olarak konuştukça, diğer İmamlar onu kıskanmaya başladılar. Onunla arasını bozmak isteyenlere karşın 1963 yılında bir konuşmasında Elyah Muhammed: "İşte benim en sadık, en yılmaz vekilim. Ölünceye dek ayrılmayacaktır izimden" diyordu Malkolm için...

1963 yılında Elyah Muhammet'le ilgili çeşitli haberler çıkmıştı. Malkolm X bu haberlerden dolayı çok üzülüyordu, böyle bir şeyi düşünmek bile ona çok edepsizce geliyordu. Gazeteler Elyah Muhammet'in sekreterleriyle çeşitli ilişkileri olduğunu yazıyordu. Malkolm dayanamayıp hemen Elyah Muhammet'le Phoenix'te bir araya geldi. İşte burada Elyah

Muhammet'in İslam dinini nasıl bildiğine ve nasıl çarpıttığına şahit olacağız. Malkolm X'e aynen şunları söylüyordu: "Davud'u okurken, bir başkasının karısına nasıl göz diktiğini öğrenmişsindir, işte o Davudum ben. Nuh'u okumuşsundur; şu sarhoşu, işte ben onun ta kendisiyim. Lut'un serüvenini okumuşsundur: şu kendi kızlarıyla aynı yatağı paylaşanı...bana da bunları yapmak caiz oluyor herhalde" demişti Elyah Muhammet.(Not: Bunlar tahrif edilmiş Tevrat'ın ayetleri idi ve diğerleri gibi Malkolm da o zamanlar Kur'an'dan uzaktı.)

22 kasım 1963 yılında Dallas'ta Amerikan başbakanı John F. Kennedy bir suikast sonucu öldürülmüştü. Elyah Muhammet ne olursa olsun hiçbir vekilin bu suikast hakkında konuşma yapmaması için bir buyruk göndermişti. Malkolm bu olaydan sonra Elyah Muhammet'in vekili olarak bir konuşma yaptı. Konuşma bittikten sonra, sorulu cevaplı bölüme geçildiğinde birisi ona şu soruyu yöneltti: "Başkan Kennedy'nin ölümü hakkında ne düşünüyorsunuz?" Malkolm da bir temsille kendi görüşünü açıkladı: "Siz sabah tavuklarınızı bahçeye gönderdiğinizde akşam komşunuzun kümesine değil de tekrar sizin kümesine gelecektir. Evet şeytan onu tekrar yanına aldı."

Bu konuşması üzerine Malkolm X 90 gün hiç konuşmama cezası aldı Elyah Muhammet'ten. Manşetler"Malkolm X susturuldu" diyordu. MalkolmX, 90 gün sonra konuşabileceğini düşünüyordu fakat, artık ders verdiği yedi numaralı mabette de ders vermesi yasaklanmıştı. Biraz kafa dinlemek ve tatil yapmak için Malkolm X ve eşi o zamanlar yeni yeni İslam cemaatine katılan ve boksör olan Muhammed Ali'nin evine gittiler. Bu, eşi Bety'nin evlendikten sonra ilk tatili olacaktı.

HİDAYETİ

Malkolm X artık Elyah Muhammet'in adamları tarafından tehdit edilmeye başlamıştı, tetiği çekmesi için yedi numaralı Mabedin imamına emir verilmişti Elyah Muhammet tarafından. Malkolm X bu sırada Hac görevini yerine getirmek için Mekke'ye gitmeyi düşünüyordu..Bunun için kardeşi Ella'dan borç aldı. İlk önce Mısır'a gitti. Hacca gitmesi Malkolm X için çok kavramın değişmesinin başlangıcıydı. Mekke'den hanımına aynen şunları yazıyordu: "İnanamayacaksın ama; tenleri beyazdan daha beyaz olan insanlarla aynı bardaktan su içtim, ve aynı tabaktan yemek yedim. Hepimiz bir kardeştik. Ben artık ırkçı bir Müslüman değilim. Gerçek peygamberimiz olan Hz. Muhammed ırkçılığı yasaklamıştır."

Burada ismini de bir Müslüman ismiyle değiştirdi. El-hac Malik El-Şahbaz, dı artık o...

Malkolm X Mekke'de gerçek Müslümanlığı öğrendi. Kral Faysal'la görüştü. Beyrut'ta bir üniversitede Amerikalı siyahlarla ilgili konferans verdi. Amerika'ya geri döndüğünde basına ırkçılığı bıraktığını, kendisinin yeni bir örgüt kuracağını, beyazların bu örgüte katılabileceklerini açıkladı.

Malkolm X'in ırkçılığı bırakması ve artık yeni kurduğu örgüte beyazların da üye olabileceğini açıklaması, Amerika kamuoyunun dikkatlerini üzerine çekti. İslam dini, belki de ilk olarak, Amerikan basınında evrensel ve geniş boyutlarda yer buldu. Irkçılığı bırakması Elyah Muhammed ve çeşitli siyah kuruluşlar tarafından doğru bulunmadı. Malkolm X artık bir çok tehditler almaya başlamıştı. Yaşadığı her günü ödünç alıyor gibiydi. Nereye gitse takip ediliyordu. Etrafındaki kişilere artık kendi sonunun geldiğini söylemekten çekinmiyordu. Ailesi bir yerde, kendisi de güvenliği için değişik otellerde kalıyordu.

"NASIL YAŞARSANIZ ÖYLE ÖLÜRSÜNÜZ"

Malkolm X hayatını mensubu bulunduğu toplumun haklarını elde etmek, bundan da ötesi bu toplumu gerçek kimliğine kavuşturmaya adamıştı. Belki siyah toplum olarak bütün eşyalarını, tekrar bir gemiye yükleyip Afrika'ya dönemezlerdi ama kültürleriyle, dinleriyle, dilleriyle bir de özgürlükleriyle Afrikalı olabilirlerdi. Tahrip edilmiş Hıristiyanlık dini onlara iki dünyayı da cehennem yapmıştı ne yazık ki ...En son ve en mükemmel din olan İslamiyet ancak bu toplumun her iki dünyada saadetini sağlayabilirdi. Malkolm X bu gerçekleri anlatabilmek için çalıştı. Gece yarısı evine Monoton kokteyli atıp evini ateşe vermişlerdi ama o saat 4 uçağıyla Chicago'ya gidip Detroit'teki konferansa yetişmişti.

21 Şubat 1965 Pazar günü bir eğlence salonunda bir konferans vardı,400 sandalye kurulmuş, salon hazır hale getirilmiş, herkes yerini almıştı. Malkolm X'in eşi de dört çocuğuyla birlikte en önde yerini almıştı.

Malkolm X takdim edildikten sonra kürsüye doğru yürüdü ve 'Esselamu aleyküm' dedi; salondakiler hep birlikte: 've aleyküm selam' dedikten sonra salonun bir yerinde bir karışıklık çıktı. Herkes dikkatini tam oraya çevirmişken birkaç kişi Malkolm'a ateş açtılar. Herkes dışarı kaçmaya çalıştı. Kendisine isabet eden on altı kurşundan ilkini yer yemez Malkolm X'in dinleyicileri sakinleştirmek için kalkmış olan sağ eli derhal göğsüne düştü, öteki eli havaya kaktı orta parmağını bir kurşun uçurup gitti, sakalının arasından kanlar sızıyordu, ve vücudu arkaya iki sandalyeyi devirerek düştü. Tetikçiler yere düşmüş vücudunu iyice kurşunladıktan sonra kaçtılar. Dört çocuğunun üzerine kapanan eşi ve dinleyicilerden bazıları hemen sahneye koştular; ancak kurşunlar tam can alıcı noktalara isabet etmişti, yakındaki bir hastaneye götürülürken yolda vefat etti. Hayatını adamış olduğu bu toplum için konferans verirken...

Malkolm'un naaşı cenaze evinde yirmi iki bin kişi ziyaret ettikten sonra, Amerika'da yaşayan Arabistanlı birisi tarafından İslami şartlarda toprağa verildi.

-Malkolm METELİKSİZ ÖLDÜ! Başlığını atıyordu gazeteler. 12 yıl boyunca sadece karın tokluğuna, hiçbir maaş talep etmeden durmak bilmeyen bir enerjiyle çalıştı Malkolm.

“İYİ” İNCİL VE “KÖTÜ” KUR’ÂN

Bugün Batı dünyası Hıristiyanlık barışsever ve kardeşlik dinidir; İslâmiyet ise gaddar ve saldırgan bir dindir diye tutturmuştur. Fakat Hollandalı internet sahibi iki kişi gerçekleştirdikleri hayret bir deneyim sonucu: “Haydi canım, budalaca şeyler konuşmayın!” diyerek “iyi” İncil ve “kötü” Kur’ân hakkındaki tasavvurlarını yıkıp geçtiler.

Deney, neden ibaretmiş?

Maksatları İncilden aldıkları bazı cümleleri Kur’ân’danmış gibi algılayan insanların tepkisini görmek imiş. Bu maksatla iki deneyimci bir İncil kitabının üzerine Kur’ân-ı Kerim kaplarını geçirmişler. Ondan sonra da İncilden zorbalık, eşcinsellik ve kadınların rolüne dair cümleler seçip almışlar. Sonra da kamera ve mikrofon ellerinde sokağa çıkarak insanların İslâmiyet hakkındaki önyargılarını anlamak istemişler.

Alınan cümleler:

“Kadın, sessiz sedasız ve tam bir teslimiyet içinde okumalıdır”.

“Eğer beni dinlemez ve emirlerimi yerine getirmezseniz, sizleri oğullarınızın ve kızlarınızın etiyle besleyeceğim ve herkes yakınının etinden yiyecektir”.

“Eğer bir erkek diğer bir erkek ile yatarsa, öldürülmelidirler.”

Ne var ki, insanlar bu okudukları cümlelerin Kuran’dan alındıklarını zannediyorlarmış.

İnsanların tepkisi nasıl olmuş?

İncil›den alınan bu cümleleri okuyunca hiç bir şeyden şüphelenmeyen katılımcılar çok aşırı tepkiler göstermişlerdir. Deneye katılanlardan birisi şöyle demiş: «Bunlara inanmak mümkün mü? Bu sözlere çok içerledim!” Bir İkincisi:

“İncil’in çok daha barışsever bir kitap olduğu belli!” Üçnücü birisi ise: “Bu gibi fikirlerle yetişmiş ve terbiye edilmişsen, radikal düşünmemen mümkün değil!” Ondan sonra iki deneyimci insanlardan Kur’ân ile İncil arasında mukayase yapmalarını rica etmişler. Genel olarak sorguladıkları kişilerin daha çoğu “Kur’ân’ın İncil’e bakarak çok daha saldırgan ve acımasız olduğunu; İncil’de olayların daha başka türlü anlatıldığını”, kadınların rolüne gelince aralarında büyük fark olduğunu belirtmişler. İşte o zaman İncil’in dışındaki Kur’ân-ı Kerim kapağını indirerek gerçeği ortaya koymuşlar.

2016 HOCA AHMET YESEVİ YILI

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı UNESCO tarafından 2016 yılı Hoca Ahmet Yesevi yılı ilan edildi.

2016 yılının Müslüman Türk dünyasının dini-tasavvufi hayatında önemli yer tutan ve hayatı boyunca 99 bin öğrenci yetiştiren Hoca Ahmet Yesevi yılı ilan edilmesi toplumun her kesiminden büyük ilgi gördü.

Türkistan'dan Türkiye'ye, Türkiye'den Balkanlar'a kadar geniş bir coğrafyanın İslam'la buluşmasını sağlayan Hoca Ahmet Yesevi 2016 boyunca tüm dünyada çeşitli etkinliklerle anılacak.

Ahmet Yesevi bugünkü Kazakistan Cumhuriyetinin güneyindeki Çimkent şehri yakınlarında (7 km. mesafede) bulunan Sayram kasabasında dünyaya gelmiştir. Sayram kasabası Ahmet Yesevi'nin küçük bir çocukken geldikten sonra hayatının önemli bir kısmını geçirdidi ve ünlü Türk destanının kahramanı Oğuz Han'ın idare merkezi oldudu bilinen Yesi (=Türkistan) kentine 157 km. kadarlık bir mesafededir. Doğum yılı kesin olarak bilinmemekle birlikte 73 yıl yaşadı ve 1166 yılında öldüğü şeklindeki bilgiler gözüne alındığında 1093 yılında doğduğu kabul edilebilir. Babası Sayram kasabasında yerleşmiş ünlü bir alim olan İbrahim Şeyh, annesi ise Ayşe (Karasaç) Ana olarak bilinmektedir.

Kazakistanın Türkistan şehrinde Ahmet Yesevi camisi ve külliyesi

Ahmet Yesevi ilk eğitimini kendisi yedi yaşlarında iken vefatına kadar babası İbrahim Şeyh'den almıştır. Ahmet Yesevi' nin manevi eğitimini aldığı kaynaklar arasında „Arslan Bab" ismi, hem çeşitli menkıbe ve rivayetlerde hem de Ahmet Yesevi'ye ait hikmetlerde ortaklaşa olarak belirtilen bir isim olarak dikkati çeker. Babasının ölümünden sonra Arslan Baba, eğitimini üstlendiği Ahmet Yesevi'nin aynı zamanda manevi babası olmuştur.

Ahmet Yesevi ile Arslan Baba'nın karşılaşmasını dile getiren rivayet tarihi gerçekliğin ötesinde içerdiği bazı hususlar itibarıyla dikkate değerdir. Arslan Baba'nın Yesi'ye gelerek daha küçük bir çocuk olan Ahmet'i bulması ve Hz. Muhammed (S.A.S.)'in emanetini Ahmet'e vermesi, terbiyesiyle meşgul olup irşad etmesi manevi bir işarete dayanıyordu. Arslan Baba, buradaki rivayetde efsanevi bir kimlikle karşımıza çıkarken Yesi yakınlarında bulunan tarihi Otrar şehrinde adına yapılmış bir türbenin mevcudiyeti Arslan Babâ'nın tarihen varlığının delilidir.

Ahmet Yesevi, Arslan Baba'nın vefatından sonra, daha önceden verdiği işarete uyarak o zaman için Türkistan'ın en önemli İslam merkezi olan Buharâ'ya gider. Ahmet Yesevi, Semerkand'da devrin önde gelen alim ve mutasavvıfı Şeyh Yusuf Hemedani'ye intisab ederek O'nun irşad ve terbiyesi altına girer. Hikmetlerinden çıkardığımız bir hükümle bu sırada Ahmet Yesevi 27 yaşındadır.

Nakşbendiyye tarikatının silsilesinde yer alan Yusuf Hemedani, Allah yolunda hizmet

için Merv, Buhara, Herat, Semerkand gibi İslam merkezlerini dolaşarak halkı irşada çalışmaktaydı. Tarihi kaynaklarda kaydedildidine göre devrin Selçuklu.Hanı Sultan Sencer , Yusuf Hamedani'ye bağlılığını her vesileyle göstermiştir. Bu bağlılık ölümle bile sona ermemiştir; bugün hem Sultan Sencer'in kendi kabri hem de Şeyh Yusuf Hamedani'nin kabri halen Türkmenistan sınırlan içinde kalan Merv şehrindedir.

Olgunluk döneminde Şeyh Yusuf Hemedani gibi bir mürşidin yanında devrin bütün ilimlerinde ilerleyen Ahmet Yesevi de şeyhi gibi İslam'ın zahiri esaslarına uygun hareket etmedi ve tarikatının esaslarını belirlerken İslam'ın hükümlerine ters düşebilecek hususlardan kaçınmayı ihmal etmemiştir. Ahmet Yesevi'nin bu konuda ne denli titizlik gösterdiği dile getirdiği hikmetlerin analizi ile kolayca anlaşılabilir. Ahmet Yesevi, tarikattaki sülük adâbını, İslam'ın zâhir ve batın ilimlerini şeyhi Yusuf Hamedani'den öğrenmiş ve muhtemeldir ki şeyhi ile beraber Türkistan'ın çeşitli yerlerini dolaşmıştır.

Ahmet Yesevi, şeyhi Yusuf Hamedani'nin ölümünden sonra dergahın sorumluluğunu üstlenen üçüncü halef olarak bir süre Buharâda hizmete devam eder. Bunu belirten kaynaklardan birisinde „Yusuf Hamedani'nin üçüncü halefi Hoca Ahmet Yesevi'dir ki, keramet ve hârikulade haller âdetlerinden idi; her kim halis bir niyetle kendileri ile müşerref olursa Ehlullah'tan olurdu. Nasıl ki „Niyetin koldaşın..." buyururlardı. Kutlu makamları Türkistan'dadır, yüce dergahı çok feyizlidir." ibareleri yer almaktadır. Buhara sufilerine bir süre rehberlikten sonra şeyhi Yusuf Hamedani'nin verdiği bir işarete uyarak irşad makamını Nakşibendiyye tarikatının yıldız isimlerinden Abdülhalik Gücdüvani'ye bırakarak Yesiye döner ve faaliyetini Yesi merkezli olarak sürdürür.

Ahmet Yesevi, Yesi'ye yerleştikten sonra Türkistan'ın her yerinden gelen ve eğitimini tamamladıktan sonra bütün Türk yurtlarında İslamı tebliğile görevlendireceği müridlerine İslam'ın zahiri ve batıni ilimlerini öğretir. Rivayetlere göre Ahmet Yesevi dergahında yetiştirildikten sonra Hind kıtasından İdil boylarına, Çin seddinden Tuna kenarlarına kadar uzanan geniş bir coğrafyaya tebliğ ve irşad göreviyle gönderdiği dervişlerinin sayısı doksandokuz bindir. Bu doksandokuz bin rakamı, sayı olarak tam tamına olmasa bile çokluğu ifade etmesi yönünden gerçeğe işaret eder.

„Divan-ı Hikmet"

Türk edebiyatı tarihinde „Divan-ı Hikmet"in önemi İslâmiyet'ten sonraki Türk Edebiyatının daha önce yazılan Kutadgu Biliğ'den sonraki bilinen en eski örneklerinden biri ve tasavvufi Türk edebiyatının ilk eseri oluşundan daha fazla Türk dünyasında meydana getirdiği tesirlere dayanır. Ahmet Yesevi hikmetlerini Türkçe söylemiştir; Hikmetler dini tasavvufi şiirlerdir.

1. Hikmet

Bismillah deyip beyan ederek hikmet söyleyip
Taleb edenlere inci, cevher saçtım ben işte.
Riyazeti sıkı çekip, kanlar yutup
„İkinci defter" sözlerini açtım ben işte.

Sözü söyledim, her kim olsa cemale talip
Canı cana bağlayıp, damarı ekleyip,
Garip, yetim, fakirlerin gönlünû okşayıp
Gönlü kırık olmayan kişilerden kaçtım ben işte.

Nerde görsen gönlü kırık, merhem ol
Öyle mazlum yolda kalsa, yoldaşı ol
Mahşer günü dergahına yakın ol
Ben-benlik güden kişilerden kaçtım ben işte.

Garip, fakir, yetimleri Rasul sordu
O gece Mirac'a çıkıp Hakk cemalini gördü
Geri gelip indiğinde fakirlerin halini sordu
Gariplerin izini arayıp indim ben işte.

Ümmet olsan, gariplere uyar ol
Ayet ve hadisi her kim dese, duyar ol
Rızk, nasip her ne verse, tok gözlü ol
Tok gözlü olup şevk şarabını içtim ben işte.

Medine'ye Rasûl varıp oldu garip
Gariplikte sıkıntı çekip oldu sevgili
Cefa çekip Yaradan'a oldu yakın
Garip olup menzillerden geçtim ben işte.

Akıllı isen, gariplerin gönlünü avla
Mustafa gibi ili gezip yetim ara
Dünyaya tapan soysuzlardan yüzünü çevir
Yüz çevirerek derya olup taştım ben işte.

Aşk kapısını Mevlâm açınca bana değdi
Toprak eyleyip „Hazır ol!" deyip boynumu eğdi
Yağmur gibi melâmetin oku değdi
Ok saplanıp yürek, bağrımı deştim ben işte.

Gönlûm katı, dilim acı, özüm zalim
Kur'an okuyup amel kılmıyor sahte alim
Garip canımı harcayayım, yoktur malım;
Haktan korkup ateşe düşmeden piştim ben işte.

Altmış üçe yaşım ulaştı, geçtim gafil;
Hakk emrini sıkı tutmadım, kendim cahil;
Oruç, namaz kazaya bırakıp oldum ergin;
Kötüyû izleyip iyilerden geçtim ben işte.

Vah ne yazık, sevgi kadehini içmeden,
Çoluk-çocuk, ev-barktan tam geçmeden
Suç ve isyan dûğümünü burada çözmeden
Şeytan galip, can verirkende şaştım ben işte.

İmanıma çengel vurup kıldı gamlı,
Mürşid-i kamil Hazır ol!" deyip saçtı koku
Lânetli şeytan benden kaçıp korkusuz gitti kirli
Allah'a hamd olsun, iman nuru açtım ben işte.

Mürşid-i kamil hizmetinde gidip yürüdüm;
Hizmet kılıp göz yummadan hazır durdum;
Yardım etti, Şeytanı kovalayıp sûrdüm;
Ondan sonra kanat çırpıp uçtum ben işte.

Garip, fakir, yetimleri sevindiresin;
Parçalayıp aziz canını eyle kurban;
Yiyecek bulsan, canın ile misafir
Hak'tan işitip bu sözleri dedim ben işte.

Garip, fakir, yetimleri her kim sorar,
Râzı olur o kulundan Allah.
Ey habersiz, sen bir sebep, kendisi saklar;
Hak Mustafa öğüdünü işitip dedim ben işte.

Yedi yaşta Arslan Baba ya verdim selâm;
„Hak Mustafa emanetini eyleyin armağan"
İşte o zamanda binbir zikrini eyledim tamam
Nefsim ölüp lâ-mekâna yükseldim ben işte.

Hurma verip, başımı okşayıp nazar eyledi
Bir fırsatta âhirete doğru sefer eyledi
„Elveda" deyip bu âlemden göç eyledi
Medreseye varıp, kaynayıp coşup taştım ben işte.

Sünnet imiş, kâfir de olsa, verme zarar
Gönlü katı, gönül inciticiden Allah şikayetçi ;
Allah şahid, öyle kula „Siccin" hazır
Bilgelerden işitip bu sözü söyledim ben işte.

Sünnetlerini sıkı tutup ümmet oldum:
Yer altına yalnız girip nura doldum;
Hakk'a tapanlar makamına mahrem oldum,
Bâtın mızrağı ile nefsi deştim ben işte.

Nefsim beni yoldan çıkarıp hakir eyledi
Çırpındırıp halka ağlamaklı eyledi
Zikr söyletmeyip şeytan ile dost eyledi;
Hazırsın deyip nefs başını deldim ben işte.

Kul Hoca Ahmed, gaflet ile ömrün geçti;
Vah ne hasret, gözden, dizden kuvvet gitti;
Vah ne yazık, pişmanlığın vakti yetişti;
Amel kılmadan kervan olup göçtüm ben işte

EBRU

VAROLANIN SIRRINI YANSITAN AYNA GİBİDİR

Sadreddin ÖZÇİMİ

Ebru teknesinde kâinatın yaratılışının izlerini görmek mümkündür. Her şey sıvı dolu bir teknenin içine düşen damladan başlar ki, kâinat da başlangıçta bir noktadan ibaretti. Daha sonra kâinat genişlemeye başlamıştır ve bu genişleme neticesinde zaman ve mekân ortaya çıkmıştır. Bu genişleme devam edecek ve belli bir gerilim sınırına kadar sürecektir. Ondan sonra da kıyamet denilen hâdise vukû bulacaktır. Ebru teknesindeki damlalar da bir fırça darbesiyle şekil alırlar ve teknenin içine yayılırlar. Bu yayılma teknenin boyutları ile sınırlıdır. Bu yayılma dairevi olmaya meyillidir. Kâinattaki gök cisimleri de kürevîdir. Daha sonra ise şekil verme işi gelir ve ardından da tesbit. Ebru ustası teknedeki son şekli kâğıda tespit eder. Bu, kâinattaki Levh-i Mahfûz'un timsali gibidir. İyi bir Ebru ustası kâğıda baktığında bütün bu safhaları okuyabilir.*

Ebru, kitre veya benzeri maddelerle yoğunluğu artırılmış su üzerine özel fırçalar yardımıyla topraktan elde edilen tabii boyalar serpilerek meydana getirilen desenlerin kâğıda alınmasıyla elde edilen, diğer gelenekli sanatla-rımız gibi geleneği olan bir sanat dalımızdır. Ebru san'atı yakın zamana gelinceye kadar hat ve cilt sanatımızın bir yan unsuru idi. Hattatlarımız, "Hafif Ebru" tabir edilen çeşidinin üzerine hat yazarlar ve bu hatların etrafında iç ve dış pervaz olarak yine ebruyu kullanırlardı; mü-cellitlerse ciltlerinde kitap yan kâğıdı olarak bu san'atın numunelerinden faydalanmaktaydılar. Mamafih Ebru, artık günümüzde hat, tezhip, minyatür ve resim gibi müstakil bir san'at eseri olarak gibi mekânlarımızı süslemektedir.

Yukarıdaki satırlarda genel hatlarıyla ifade etmeye çalıştığımız Ebru sanatı sadece tekniğiyle değil, derunundaki felsefeyle de dikkate değerdir. Türk Ebrusunun büyük ustası Edhem Efendi'nin (1829–1904) "Ebru sihir gibidir; bazen tutar bazen tutmaz." sözleri, Ebrunun felsefî ve tasavvufî mahiyetini dile getirir niteliktedir.

"Bazı günler, şafak veya gurûb vakti ufka bakarsanız kırmızı, lacivert, sarı ve mavi renklerin en ilahi tonları ile bulutlardan bir ebrunun daha doğrusu "ebri"nin şekillendiğini görürsünüz. Yine bazı gecelerde, bulutlu semalar kadar geniş bir Ebru teknesine mehtabın, usta fır-çasıyla lacivert, mavi ve ışıklı beyazın bütün nüanslarını serpiştiriverdiğine elbet rastlamışsınızdır.

İşte sanatkâr dedelerimiz, bir anda değişip kaybolan bu semavi güzellikleri yeryüzüne aksettirerek, onların ağaç yeşiline ve toprak rengine olan hasretini giderdikten sonra, bu şahane tabloyu kâğıt üstünde de ebedileştir-meyi bilmişlerdir. Bu anlayış içinde Yaratan'ına boyun kesen sanatkârın benlikten uzaklaşan gönlü, sanki Ebru teknesinde şekillenmiş gibidir. Artık o zaman büyümeye başlayan Ebru teknesi derya kadar genişler genişler ve bir kâinata döner; ebrucunun gönlü gibi. Hz. Ali (r.a.) ne güzel buyurmuş: "Sen kendini küçük bir cisim

sanırsın, hâlbuki bütün âlem sende dürülüp bükülmüştür."

İslam ve tasavvuf üzerine yaptığı araştırmalar ve yayın-ladığı eserlerle tanınan Annemarie Schimmel ise Ebru sanatını tasavvufi ıstılahattan faydalanarak: "Ebrucu, güyâ âlem-i misalde mahfî olan şekilleri âlem-i şehade-te getirip bize gösteriyor; semavî bahçelerde büyüyen güllerle laleleri fırçasının mucizevî kuvvetiyle en cazip şekillerde kâğıdın sathına gark ediyor." diye tavsif ettiği Ebrunun, Müslümanların meydana getirdiği san'atlar içerisindeki hususi yerini vurgular.

Ebru, mevcudatın esrarını yansıtan bir ayna gibidir. "Ebru teknesinde kâinatın yaratılışının izlerini görmek mümkündür. Her şey sıvı dolu bir teknenin içine düşen damladan başlar ki, kâinat da başlangıçta bir noktadan ibaretti. Daha sonra kâinat genişlemeye başlamıştır ve bu genişleme neticesinde zaman ve mekân ortaya çıkmıştır. Bu genişleme devam edecek ve belli bir gerilim sınırına kadar sürecektir. Ondan sonra da kıyamet denilen hâdise vukû bulacaktır. Ebru teknesindeki damlalar da bir fırça darbesiyle şekil alırlar ve teknenin içine yayılırlar. Bu yayılma teknenin boyutları ile sınırlıdır. Bu yayılma dairevi olmaya meyillidir. Kâinattaki gök cisimleri de kürevîdir. Daha sonra ise şekil verme işi gelir ve ardından da tesbit. Ebru ustası teknedeki son şekli kâğıda tespit eder. Bu, kâinattaki Levh-i Mahfûz'un timsali gibidir. İyi bir Ebru ustası kâğıda baktığında bütün bu safhaları okuyabilir."

Boyalar tekneye damlatılıp şekil verilirken ve su yüzeyinde beliren desenler kâğıtlara tespit edilirken her defasında yeni bir kâinat kurulur. Sanatkârın yaptığı "her Ebru tektir ve ikinci bir defa aynının yapılması mümkün değildir. Bu bir noktada insanın yaratılışına benzetilebilir. Bütünüyle biri birinin aynı olan iki insan bulmak mümkün değildir. Ebru da öyledir"

Ecdadımız, Ebru yapımını küllî irade ile cüz'î iradenin izahına yerinde bir misal olarak görmüşlerdir. Siz elinizden geleni yapar, boyaları usulüne uygun olarak atarsınız (cüz'î irade), gerisi Yaratan'a kalmıştır (küllî irade). Hayatın kaynağı olan suya teslimiyetle bırakılan birkaç damla yüzeyde genişlerken artık sanatkârının iradesinden çıkarak Musavvir olanın buyruğuna girer. Acz ile boyun kesen sanatkâr, "cüz'î irade ile küllî irade arasındaki rabıtayı hayranlıkla temâşa eder."

Ebru, bir nefis terbiyesidir; modern zamanların sığ mü- lahazalı, determinist anlayışının aksine belirsizliğe razı olmayı, beklemeyi ve tevekkülü öğretir; gönlü huzur iklimiyle bezer. Ebrunun verdiği huzur, toprağa yakın oluşundan gelir. «Modern sanatın aksine çığırtkan ve saldırgan renklerle değil, mütevazı toprak renkleriyle açar gönülleri"

EBRU SANATININ GELENEĞİ

Anadolu'da beş yüz yılı aşkın bir süredir icra edildiği bilinen ve Ebru yapılan her ülkeye ve o ülkenin diline «Battal, Kumlu, Taraklı, Hatîb, Şal, Gelgit" gibi terminolojisiyle birlikte yerleşerek yüz yıllarca "Türk kâğıdı" olarak isimlendirilen Türk Ebru sanatının da ustadan ustaya intikal ederek günümüze kadar ulaşan bir geleneği vardır. Ebruculuk, yazmakla veya anlatmakla öğ- retilemeyen, bütün klasik Osmanlı san'atlarında olduğu gibi, "usta-çırak" usulü ile talebe yetiştirilebilen ve icrası itibariyle son derece güç ve ebrucunun idaresi dışında birçok değişkenden etkilenen bir san'at dalıdır. Bu olumsuz etkileri ortadan kaldırarak ebrucunun ne yaptığının sırrına vakıf olması ve teknik olarak mükemmel ebrular yapması, ancak bir ustanın yol göstermesiyle olur. Ebruculuk tarihimiz incelendiğinde ustasız ebrucu olmadığı ve geleneğin ustadan çırağa

aktarılarak bugüne ulaştığı görülür. Kanaatimizce ustasız öğrenilen Ebrunun gelenekle ilgisi yoktur.

KÖKSÜZ ÇALIŞMALAR TÜRK EBRUSUNA ZARAR VERİYOR

Türk kitap san'atları arasında hususi bir yeri bulunan Ebrunun çağdaş kitaplardaki kullanımı geçmişe nazaran azalmıştır. Bununla birlikte sanatkârının imzasını taşıyan ebru örnekleri, tablolar hâlinde seyir zevkine hitap eder şekilde sergilenmektedir.

Günümüzde klasik anlayışla icra edilen Türk Ebrusu, dünya çapında alâka uyandırmaktadır. Gerek ilgi çekici tekniği gerekse felsefesinin derinliği hemen herkesi cezb etmektedir. Bu durumun Ebru san'atına müsbet tesirleri olduğu gibi menfi tesirleri de bulunmaktadır. Ebruya duyulan büyük ilgiden faydalanmak maksadıyla yapılan köksüz çalışmaların Türk Ebrusu'na zarar verdiği görülmektedir.

Bir Türk sanatı olan Ebrunun kimliğinin bozulmadan korunabilmesi, sonraki nesillere mütekâmil bir şekilde intikal edebilmesini sağlamak bu sanata gönül vermiş bütün ebrucuların ve sanatseverlerin mühim bir vazifesidir.

Ebru, aklın, tecrübenin gönülle buluştuğu bir san'attır. Aşk ile icra edildiği vakit, gösterilen çabalar, çekilen zahmetler rahmete dönüşür ve ancak o zaman bu san'at geleceğe salimen taşınabilir.

Klasik Türk Ebrusunun mühim isimlerinden merhum üstadımız Mustafa Düzgünman, bu keyfiyeti "Ebrûnâme"- sinde veciz bir şekilde dile getirir. Biz de sözün sonunu onun mısralarıyla bağlayalım:

"Tarifi gerçi kolay ammâ tatbikatta güçlük var, Tecrübesiz yapılırsa insan olur bî-karar, Görünüşe aldanıp da çok kolaymış deme sen, Bir ihtisas işidir bu, âşık olan er yapar.

Bî- hudud-ı zevk-i elvan ebruculuk san'âti, Erbâbının nazarında çoktur onun kıymeti,

Her varakta sırr-ı cemâl âşikârdır zâhidâ,
Bu ebrûlar, bu safâlar hepsi aşkın hikmeti."

TAKDİR GÖREN BİR İMAMIMIZ:

HACI FİKRET İLYAZ HOCA

Hacı Fikret İlyaz Hoca 1933 yılında Şumene bağlı İzgrev (Aydoğdu) köyünde ortahalli bir ailede doğdu. İlk ve orta öğrenimini köyündeki okulda gördü. O, daima okulun en başarılı öğrencisiydi. Mali durumları iyi olmadığı için öğrenimine devam edemedi. Fikretle buluşmamız okulun ikinci sınıfında oldu. Daha sonra iyi arkadaşlık ettik. Rahmetli İsmail Ehliman hocamız bizlere Yasin, Tebareke, Amme surelerini ezberletmişti. (Allah, ondan razı olsun!) Karnelerimizde derecelerimiz hep alâ idi.

Komünizm iktidarı yıllarında Türkçe okumak ve yazmak yasaklandı, ama bizler hiç bir vakit ayetlerimizi unutmadık. Bilindiği gibi, Aydoğdu köyü Deliormanın göbeğinde bulunan ve en çok alim yetiştiren köylerden biridir. Şumendeki Medresetü-n Nüvvap okulunda en çok öğrencisi olan köy bu köydü. Okulun tali kısmından 17; ali kısmından 7 ve en çok müftü yetiştiren Aydoğdu köyü idi. Onlardan Akif Osman Yamalı Şumen, Eski Rağra ve Plovdif müftülüklerinde bulunduktan sonra Bulgaristan Başmüftüsü; Nuri Şaban - Üsküp, Cuma, Yeni Pazar, Razgrat ve Aytos müftülüğü etmiş; Yakup Mehmet Plovdif müftülüğünde bulunmuş; Nuri Osman da Silistra müftüsü olarak çalışmışlardır.

Aydoğdu köyü kendi adına daima lâyık olarak kalmış, hiç bir zaman ne güneşi solmuş, ne de ayı kararmıştır. Ne var ki, 1989 yılın da Deliormanın üzerine kara korkunç bulutlar çökmüştü. Köylerdeki aileler paramparça olmuş, herkesler zorunlu göçe tabi tutulmuştu. O güzelim Aydoğdu köyünün her yanı acıklı acıklı vaveylalarla sarsılırken kamyonlara insanların bir miktar eşyası yükleniyor, insanlar da gözyaşları dökerek kalan komşularıyla helâllaşırken şöyle bir

hadise oldu:

Onlarca yıl hizmet verdiği köyü son aliminden, Mehmet Musameddin Hocayı uğurluyordu. Musameddin Hoca kalabalık insanlar arasında Fikret İlyaz Efendiyi gördü. Bu arada insanlar gözyaşlarını tutamayarak:

"Bizleri kimlere bırakıyorsunuz? Biz, sensiz ne yaparız? Bizim halimiz ne olacak?" diye sorarken o anda Fikreti yanına aldı ve kalabalığa hitaben şöyle dedi:

"Ey, benim bağrı yanık komşularım! Sizlere benim en çok sevdiğim öğrencim Fikret İlyazı bırakıyorum! Benim ona güvenim tamdır. Onu sizlere emanet ediyorum! Onun ardında durun, korkmayın! O, sizlere önderlik eder! Böylece Aydoğdu köyümüzde ışık sönmeyecektir! dedi ve Fikreti defalarca öpüp insanlara el sallayarak vedalaştı, ayrılıp gitti.

...Bir cuma günü öğle namazına kırk dakika kala abdest almaya başladığı zaman Fikret Hoca kendini zor tutuyordu. Eşi Emine Hanım elindeki havluyu uzatırken onu teselli etmeye çalıştı: "Korkma, Allah yardımcımız olsun. Sabırlı olalım. Allah, sabırlı olanları sever! diyordu. Fikret Hoca camiye vardığında cemaat olarak ancak 6 kişi vardı. Hepsi ayağa kalkıp erkekçe bir birlerine sarıldılar. Aydoğduda o günden bugüne kadar daima Ezan-ı Muhammediye okunmuş ve namazı kılınmıştır.

Zamanla Fikret Hoca mesleğine alıştı. Cuma günleri Kur'an-ı Kerim okuyor, vaaz ediyordu. Böylece insanların saygı ve sevgisini kazandı. Giderek mevlit ve kırk bir Yasin merasimleri çoğaldı. Bazı dolay köylerde de vaziyet iyi değildi. Komşu köylerin insanları da Fikret Hocanın imamlığına hayrandı. Zaten bu yörede Kur'ân-ı Kerimi tecvit üzere okuyanlardandı. Kendi köyünde 12 yıl yaz tatillerinde Kur'ân kursları düzenledi, okuttuğu çocuklarla 4 defa hatim duaları yaptı. Köyde ayrıca Rom çocuklarını da okutup onları da camiye celbetti. İlk zamanlarda 8-10 kişiyle vakit namazları kılınırken şimdi bilhassa cuma namazlarına 25 - 30 kişi katılıyor.

Onun Kur'ân kursunda yetiştirdiği en yetenekli gençlerden Hasan İsmaili kendisine yardımcı alarak ona beş vakit namazların kılınmasını, cenaze merasimlerini öğretti. Sonra da Plovdife bağlı Ustina köyündeki İmam-hatip kursuna gönderdi. Hasan İsmail orayı başarıyla bitirdiğine dair aldığı belge ile döndü.

Hacı Fikret İlyaz Efendi demokrasi geldikten sonra 1992 yılında ilk hacı adaylarından biri olarak Kutsal topraklara gitti, Allahın emrini yerine getirip hacı oldu. Artık 28 yıldır köyünde imamlık yapıyor. Ayrıca Venets ve Kaolinovo belediyelerine giren 35-40 köyde hatim, yağmur ve cenaze merasimlerine katılarak önderlik etmektedir. Hacı Fikret İlyaz Efendiyi Şumen, Razgrat ve Silistra yörelerinde tanıyanların sayısı çoktur. O, yaptığı bu hayırlı çalışmalarından dolayı Şumen Bölge Müftülüğünce onur belgesiyle ödüllendirildi. Bu nedenle bölge müftümüz Mesut Mehmet ve cümle ahali Fikret Hocayı candan kutladılar, kendisine daha uzun yıllar başarılı çalışmalar dilediler.

Ramadan YAKUP
İzgrev - Şumen

DAĞ BAŞINA DUMAN ÇÖKMÜŞ...

AHMED HASAN BAHADIR

1977 yılında Kuzey Bulgaristan'ın Omurtag ilçesinde doğdu. Padarino (Bahadırlar) Köyü İlkokulu (1987), Zelena Morava (Yeşilova) Köyü Orta Okulu (1992), Şumen İmam-Hatip Lisesi (1996) ve Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü (2002) mezunudur. Özellikle İmam-Hatip Lisesi ve Yüksek İslâm eğitimi yıllarında -yurt içi ve yurt dışından- derse gelen bazı öngörülü hocaların yönlendirmesiyle okuma, düşünme ve yazma melekesini geliştirmeye başladı. 2001'de Tahran'da geleneksel olarak düzenlenen "Uluslararası Kur'ân-ı Kerîm'î Güzel Okuma" yarışmasında Bulgaristan müslümanlarını temsil etti. 2002-2003 yıllarında Omurtag "Fındık Camii"nde bir yıl imam-hatiplik yaptı. Yüksek Lisansını, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Kürsüsü'nde "Yusuf Ziyâeddin Ezherî'nin Hayatı, Eserleri ve Târih-i Kur'ân Adlı Çalışması" teziyle 2007'de tamamladı. 2008-2010 yıllarında Tırgovişte (Eski Cuma) Bölge Müftülüğüne vaiz olarak atandı. 2010-12 yıllarında Almanya Baden Württemberg eyaletinin Aalen şehrinde faaliyet gösteren "Gül Eğitim Merkezi"nde öğretmenlik ve müdürlük görevlerinde bulundu. Halen Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tefsir Kürsüsü'nde "Kur'ân'da Örnek Halleriyle Olumlu İnsan Modelleri" konusunda doktora yapmakta olan yazar, aynı zamanda Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü'nde öğretim görevlisidir. Bunun yanında kültür, sanat ve edebiyatla da yakından ilgilenmektedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Ecdadımız karmaşık durumlardan yararlanmaya hevesli fırsatçılara karşı teyakkuz (uyanık) halinde bulunmayı tembihleyen; "Kurtlar sisli havayı sever" şeklinde anlamlı bir cümle sarf etmişler. Malûm ya, sis hem hava hem de görüntü kirliliği oluşturur, rahatsızlık verir. Bir müddet sonra kalkar, fakat kaşla göz arası bazı nahoş olayların meydana gelmesine de zemin hazırlar. Öyle ki, neyin ne olduğunu, nereye uğradığını hemen fark edemez insan. Kenarda, kıyıda ilgisiz ve nasipsiz kalan kuzu görünümlü tipler böyle zamanları adeta iple çekip ganimet bilirler. Fırsat bu fırsat ya...

2015 yılını uğurlayıp 2016'dan gün saymaya başladığımız şu günlerde ortalık tam bir keşmekeş. HÖH başkanı Lütfi Mestan'ın - Ahmet Doğan başkanlığında toplanan - parti merkez kurulunun anî kararıyla görevden alınması ülke genelinde çarpıcı bir gündem oluşturdu.

Beklenmedik bir şekilde gelişen bu olay toplumda şok etkisi yaratırken, insanların kafasını allak bullak etti. Belli ki, bu durum medya mensuplarının da işine yaradı. Öyle ya, şimdi malzeme bol, mevzu derin, dolayısıyla "çamur at izi kalsın" yarışında ağzı olan herkes bir şeyler konuşuyor. Bir insan laf cambazlarının diline düşmeye görsün ki, şamar oğlanı muamelesi görür, ifadesi alınıncaya kadar da ak ile karayı seçer. İzleyebildiğimiz kadarıyla televizyon kanalları her gün farklı yorumcuların fikrini almakla kişilik yıpratma kampanyası yürütmekteler. Siyasîlerin ve üst düzey idarecilerin yoğunlaşmaları gereken pek çok memleket meseleleri varken, dikkatler bir şahsın tutumuna odaklandı. Sanki onu bugüne kadar hiç tanımıyorlarmış gibi...

Günümüzde taşrada pek çok insan açlık sınırının altında yaşam sürerken, onlardan bir kısmı yurt dışında çalışan çoluk çocuğunun gözüne bakmaktadır. Bir kuruşu ikiye bölen insanların kritik durumunu bilen kaç bürokrat var? Gençlerin istihdam meselesi, emeklilerin perişan hali, sağlık hizmetlerinin yetersiz oluşu, okullardaki eğitimden beklenen randımanın alınamaması, hırsızlık olaylarının önüne geçilememesi, toplumdaki ahlâkî erozyonun durdurulamaması ve değerlerin öğretilmemesi gibi vahim durumlar medyalarda her gün gürültülü-patırtılı bir şekilde ne diye kamuya servis edilmiyor? Talihsiz bir olaydan kendisine prim çıkarmaya çalışan ve vatan kurtarıcılığına soyunmuş olanlar bir müddet sonra tansiyonu düşüreceklerdir, fakat vatandaşın günlük sıkıntıları her halükârda devam edecektir. Hani denir ya "Olan yine halka olacaktır".

Meşhur Yemen türküsü: "Havada bulut yok, bu ne dumandır" diye terennüm edilir. Ülke insanının sıkıntıları dağ gibi yığılmışken ve onlara çözüm bulunamazken, siyasi bir çalkantı memleketin baş meselesine döndü ve "dağ başına yapay bir duman çöktü". Şimdi tekrar başa dönelim. Kurtlar sisli havayı sevdiğine göre pusuda bekleyenler var. Bize de gün doğdu hissiyatıyla coşanlar var. Meseleyi kıvırmayıp da direk konuşacak olursak, kimilerinin beklentisi siyasette, kimilerinin de diyanette idi. Nitekim, yeni başmüftüyü tayin edecek olan millî konferansa sayılı günler vardı. Esas mesele de buradaydı. Bulgaristan Müslümanlarına hizmet veren temsili bir makamın "binlerinin keyfi" doğrultusunda tanzim edilmesi için hamleler yapılmak istedi. Daha önceki tecrübeler de göstermiştir ki, bu gibi sisli vakalarda Başmüftülük kurumunun onurunu, otoritesini pek düşünen yok.

Ayrıca senin-benim, onun-bunun değil de topluma adanmış, manevî değerleri önde tutan güzide bir kurum olması gerektiğini bildikleri halde haksızca başa geçmeye hevesli olanlar çok. Varsın "A" planlar "B" planlar yapılsın. Biz "Hak şerleri hayr eyler" diye inanırız. Rüzgârlar ne kadar sert eserse essin, dağ başına nasıl bir sis çökerse çöksün, müslümanların birbirine karşı iyi niyet, kardeşlik ve barış içerisinde olmaları herkesin yararınadır. Umarız ki, Bulgaristan'daki Cemaât-i İslâmiye mensupları sağduyulu bir tutumla "Bozacının dostu şıracı" ayarında bir başmüftü değil de, bilakis, insanlara faydalı olan liyakatli bir önderi tercih etiler biiznillah.

Kalan ömrümüzün, geçen ömrümüzden daha hayırlı olması dileğiyle...

MÜNAFİKUN SURESİ

2. sayfadan deva ediyor

Onlar için bağışlanma dilemen ile dilememen aynıdır: Allah onları bağışlamayacaktır, çünkü Allah, böyle sapkın bir halka rehberliğini bahşetmez." (4-6)

Münafıklığın oluşma durumuna gelince, büyük ihtimal bu o insanın tercih sorunudur. Yine de baştan alırsak, öncelikle "siyasi bir erkin kendi dünya görüşünü, bu İslam bile olsa halka "dayatması" çirkindir" demeliyiz. İslam, dayatılmaya hiç gelemez. Özgür iradeye bir tekliftir. Zorlamayı reddeder. İknada bile zorlama olmaksızın hakikati özenli ve saygılı usluplarla paylaşmayı öne çıkarır.

Bir kere aynı görüşü paylaşmasalar bile, bir sistemde, halka karşı uygulanan ayrımcılık, kayırma adaletsizliktir ve zıtlaşmayı, çekememezliği ve bir gün çıkmak üzere yeraltına inen, içten içe kaynayan sosyal bir patlamayı hazırlar. Münafıklık; yer üstünde olduğu gibi görünmemektir ve dış şartlardan çok insanın iç şartlarında var olan çıkar hesapsızlığına ait bir kişilik problemidir. Dolayısıyla münafıklar; diyelim ki tam bir adaletli sistemde bile adaleti; başkalarıyla, herkesle eşit şartlarda yaşamayı kabul edemeyen yozlaşmış tiplerdir. Sadece İslam için değil, her sistem için tehlikelidirler. Bir kalbin, kendisine doğru veya yanlışı, en azından kendi doğrusunu seçememiş, hayatını bir karara bağlayamamış olması ruhsal bir travma halidir zaten. Aslına bakarsak münafıklık, çıkarcılık dinini seçmiş, dünyevi çıkarları gayri meşru ve ölçüsüzce elde etmek isteyen bir hırsı din edinmiştir kendisine. Adı belli bir dini, dünya görüşü, ideolojisi yoktur.

Ne olursa olsun bir sitem, bir siyasi erk, kendinden emin, haklı ve güçlü olduğunu ancak adaletiyle göstermelidir.

Biz Müslümanların manevi sınıfsal ayrıcalıklı bir din anlayışından kaynaklanan ikiyüzlülükleri de var. Neden ikiyüzlüleştik?

"Onlar, hemşerilerine, „Allah'ın Elçisi ile birlikte olanlara hiçbir şey vermeyin ki belki o'nu terk etmek zorunda kalırlar" derler. Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır, ama bu gerçeği ikiyüzlüler kavrayamaz." (7)

"Ve onlar, „Kente döndüğümüzde şan şeref sahibi olan biz(ler), zavallı biçareleri oradan sürüp atacaktır!" derler. Ama asıl şeref, Allah'a, O'nun Elçisi'ne ve inananlara aittir, ama ikiyüzlüler bunun farkında değiller." (8)

Dünya münafıkları, dindarların siyasi anlamda güçlü olduğu dönemlerde ve toplumlarda, en yukarıdan aşağıya kadar resmi veya sivil yapılanmaların yakın çevresinde nemalanmak için, merkezi çıkarcılık ve nefs olan "tavaf" trafiğini artırır.

Bir oluşumun bünyesinde birilerine tanınan dini ayrıcalıklar, dinsel titrler kimi zaman bizi bu ikiyüzlülüğe itmiş olabilir mi? Hocanın, şeyhin, müftünün, liderin, önderin çevresine yakın olabilmek, yakınlara tanınan malum ayrıcalıklara sahip olmak için sahtekâr dindar tipini kendi içimizde ürettik. Özellikle gösterilebilen, yani dinin şekilciliğini öne çıkaran şekilde daha dindar göründükçe tanınan ayrıcalıklar, birilerine kesin cennetlik olarak bakma, gözde büyütme ve abartma, dini sevgi, dini saygınlık vs. gibi tanınan, açık edilen manevi ayrıcalıklar görünmeden, riyasız yaşanan dindarlığı üzdü. Belki görünmeye, göstermeye, gösterişe, şova, riyaya iten yanlışlıkların çoğalmasına neden oldu. Özün ihmal edildiği, şekilcilikle şımaran bir din anlayışı geliştirildi. Ve bu şekilcilik, münafıklar için ele zor geçen bir kisve, bir paravan olarak kullanıldı.

Öte yandan servetin adil paylaşılmaması da münafıklığı tetikleyebilir. İnsanların durduk yerde çıkarlarını düşünme panik atağına kalkışmamaları, sakin, onurlu, ilkeli yaşayabilmeleri için, sınıfsal ayrımcılığı ifade eden uçurumların olmaması, mümkün olan en adil ve eşitlikçi bir paylaşımla dünyadan yararlandırılması, metanın herkesin davet edildiği ayrımsız bir ortak sofraya konarak daimi adil paylaşıma açık olması gerekir. Ne var ki pek çok zaman dünya ölçeğinde veya ülkeler bazında sömürgeci münafık zenginlerin Müslüman halklara -üstelik onlardan çaldıkları halde- gösterdikleri kasıtlı eli kısıklığı, Müslüman zenginler de kendi halklarına göstermekte gecikmediler ve uçurumu derinleştirdiler.

Zor bir konuyu ele alıyor münafıklığı anlatan bu sure.

Toparlayacak olursak; herkesin muhakkak birtakım kusurları vardır. Bu kusurların birçoğu hoş görülebilir. Fakat ilkesiz ve bencil çıkarcılığı din edinmiş münafıklığı; ikiyüzlülüğü hiçbir zaman hoş karşılayamayız.

Çok Değerli Bir İmamımız

Yıllardan beri dergimize gönderdiği yazıların müellifi sayın dostumuz Ramadan YAKUP Razgrat sancağı Pçelina köyünde doğmuş olup halihazırda orada yaşamakta ve imamlık görevini icra etmektedir. Bilgi ve becerileriyle etraf köylere de nur saçan bu kardeşimiz dergimize gönderdiği son mektubunda diyor ki: "Gözümden ve sağ ayağımdan çok zorum var. Allah bilir ama, kendimden korkuyorum. Bir hal olursa beni de derginize yazmaya unutmazsınız zannediyorum. Böylece bütün dostlarım ve sevdiklerimin haberi olur."

Şunu da unutmadan ilâve etmiş: «Ben, Recep Necmeddin adında bir genç imam yetiştirdim. Bilgisi, natıkası yerinde. Cuma hutbelerini, cenaze ve mevlit dualarını, Yasin, Tebareke, Amme ve Kur'ân-ı Kerimin bir sıra ayetlerini ezber biliyor. Geçen yıl Razgratta yapılan bir sınavda Türkiyeli hocaların dikkatini çekmiş. O, kendisine sorulan sorulara tam cevaplar vermiş ve Kur'ân-ı Kerimin ayetlerini en doğru şekilde okumuş. O zaman kendisine: "Oğlum, sen nerede okul gördün?" diye sordukları zaman: "Ben okula gitmedim. Benim hocam köyde, 86 yaşındaki Ramadan Hoca!" deyince: "Aferin!" demişler. Pek tabii, ona verilen değeri kendime verilen bir değer olarak kabul etmiş oldum. Demek ki, ölürsem gözlerim açık gitmeyecek. Bu dünyada İslâma lâyık bir evlât yetiştirmişim. Ne mutlu bana!

Sayın Ramadan Yakup dostumuza ne diyelim? Ona daha uzun yıllar bizimle beraber olmasını, hep böyle nurlar saçarak daha başka halk evlâtları yetiştirmede diğer meslektaşlarına örnek olmasını dileyelim!

MÜSLÜMANLAR Dergisi çalışanları

El-Ezher

5. sayfadan devam ediyor

Şeyh ünvanlı müderris tâbir edilen rektör tarafından idare edilirdi. Burada ulûm-i Nakliyye (dînî ve sosyal ilimler), ulûm-i Akliyye (fen ilimleri) tahsîl edilirdi. Dersler arasındaki farklar, saatlere göre değişirdi. Zekânın selim, zinde olduğu saatlerde naklî ilimler yâni îtikâd, amel ve muamelâta ait dînî konular işlenirdi. Öğleden sonraki saatlerde aklî ilimler, akşam da müzâkere ve tekrar yapılırdı. Ders sırasında talebeler, hocanın etrafında yarım dâire şeklinde diz çökerek otururlardı. Halka-i tedris denilen bu halkada ders yapılırdı. Talebe ile müderrisler arasında babaoğul münâsebeti gibi yakın bir münâsebet vardı, ihtiyaçları, vakıf müesseseleri tarafından karşılanırdı. Ayrıca herkesin faydalandığı büyük bir kütüphane de kurulmuştur.

İngilizlerin ortadoğu hâkimiyeti için çalışmaları, Osmanlı Devleti'ni yıkmak için gayretleri, ilim yuvası olan Ezher Üniversitesi'nin de bozulmasına sebeb olmuştur. Asırlarca kıymetli âlimler yetiştiren ve hizmetlere vesîle olan bu ilim yuvası, 1890'dan sonra Muhammed Abduh'un, Ezher Üniversitesi idare meclisine getirilmesiyle bozuldu ve karışıklıklara sahne oldu.

Ezher'de Muhammed Abduh'un dinde reformist düşünceleriyle başlayan karışıklıklara günümüzde mezhepsizlik, vehhâbîlik, şiîlik ve sosyalistlik fikirleri de eklendi. Ezher'de yetişen talebelerin bir kısmında bu fikirlerin etkisi görülmektedir.

Ezher Üniversitesi'nin modern bölümü 1908 senesinden itibaren başlamıştır. Zamanımızda burada öğretim ilk, orta ve yüksek olmak üzere üç kademeye ayrılır. İlk kısma alınan talebe, başarılı olursa sıra ile tahsiline devam eder. Üniversitenin ibtidâî (ilk) kısmını bitiremeyen talebeler, bu okulda okuyamazlar. Yâni dışardan bu üniversiteye öğrenci alınmaz. İlk (iptidaî) kısmın öğrenim süresi 4, orta kısmın 5, yüksek kısmın 4 senedir. Dînî tedrisât yapan fakülteler yanında tıb, zirâat fakülteleri de vardır. Yüksek kısımda din eğitimi, İslâm hukuku, ilahiyat ve Arab edebiyatı fakülteleri olmak üzere, üç ayrı okulda yapılmaktadır. Ayrıca sâdece kızların okuduğu dînî tedrisât yapan fakülte de vardır.

İslâm ülkelerinden pek çok talebenin okumak için rağbet ettiği Ezher Üniversitesi'nde iki binin üzerinde yabancı talebe tahsîl görebilmektedir. Yalnız dînî tedrisât yapan fakültelerin yanında, diğer fakültelerin de bulunması, bu üniversiteden diploma alan herkesin dînî tedrisât yapan bölümü bitirdiği mânâsına gelmez. Bunun için her Ezher me'zunu dînî konularda bilgi sahibi demek değildi.

ДА ЗАПОЧНЕМ С „БИСМИЛЛЯХ”...

Ислямската цивилизация има специални кодове, ключове като освидетелстването на единството на Аллах и пророчеството на Мухаммед (с.а.с.), резюмирано в израза „келиме-и шехадет”, призоваването за молитвата намаз наричано „езан”, призивът към мир, съдържащ се в поздрава „селям” и други.

„Бесмеле”то е един от тези кодове. Тоест изричане на името на Аллах при започване на някаква работа, захващане на нещо винаги със споменаване с език и от сърце святото име на Всевишния Създател. Точно така, както покойният Сюлейман Челеби с поетично вдъхновение е описал дълбоките си чувства в своята неувяхваща поема „Мевлид-и шериф”, увековечаща обичта към последния Аллахов Пратеник Мухаммед (с.а.с.):

„Да споменем първо името на Аллах за всеки Негов раб е задължение това

Който спомене първо името на Аллах
всяко дело за него Аллах улеснява“

При започване на някакво дело споменаването на името на Всевишния Аллах, който ни е сътворил от нищото и дарявайки ни с безброй блага, ни е пуснал на земната сцена, за да изживеем този преходен живот. Това е израз на признателност, преданост, познаване на своите възможности, незабравяне на мястото, откъдето идваме и определяне на посоката, накъдето се движим. Това е постъпване със съзнанието на индивид, принадлежащ към голямата ислямска цивилизация. Несъмнено, постъпването по този начин се възнаграждава многократно от Всевишния Аллах, тъй като Той прави две крачки към този, който е направил една крачка към Него; онзи, който е дал едничко, Прещедрия го дарява с десет, дори седемстотин и повече... Този, който спомене святото име на Аллах в началото на словото или делото си, Владетелят на всичко живо и неживо Всемогъщият Аллах го дарява с безброй блага и го предпазва от множество беди. Той го предпазва от лъжата, предпазва го от думи и обещания, които ще му тежат и не ще може да ги изпълни, улеснява му делата, подобрява резултатите на това, което върши, дори и да изгуби и да му се навреди, Аллах ги превръща в хаир/добро.

Авторът на поемата Мевлид е изразил в горецитираните редове задължителността, ползата и печалбата, която ще се получи от споменаването на Аллаховото име при всяко начинание, т.е. да се изрече „бесмеле”, да се каже „бисмиллях”, което накратко означава „В името на Аллах”. Поради което, осъзнавайки стойността на този израз, и ние отваряме нашата вратичка с „ключа бисмиллях”.

Същевременно не забравяме следните слова на любимия ни пророк Хазрети Мухаммед: „Всяко дело, което е подето без бесмеле, без споменаване на Аллаховото име, остава без резултат и берекет.”

С пожелание за влияние на думите ни, берекет на делата ни, откриване на добрините и премахване на злините първо казвам „бисмиллях” и ви поздравявам с най-мирния поздрав „селям”, който е едно от имената на нашия Създател.

ЕЛ-ЕЗХЕР

НАЙ-СТАРИЯТ ИСЛЯМСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Комплексът Джамиул Езхер в Кайро включва джамия и университет.

Неговите основи са положени през 970 г., една година след завладяването на Египет от фатимидите на Темим Маад от Джевхер ел-Кятиб ес-Саклеби командващ силите му и се довършват за две години. Оттогава започва да действа като учебен и пропаганден център на фатимидите. В началото джамията ел-Езхер се състоял от максуре - място за изпълнение на намаз и открито място, наречено „сахн“. Шадраванът, минаретата и другите допълнителни елементи оставали извън основната част на комплекса. В максурето, изградено по нареждане на Джевхер ел-Кятиб Саклеби имало наредени 76 бели мраморни колони, изградени паралелно в редици. Османският валия Абдуррхман Кетхуда наредил към джамията да се построи още едно максуре с 50 мраморни колони. По такъв начин максуретата или в мястото за кланяне на намаз броят на колоните достигнал 126. С тези, които са изградени в другите раздели на джамията броят им достига 375. Максурето, издигнато по нареждане на османския валия е малко по-високо. Дървените тавани и на двете максурета са слети и здраво закрепени. Освен това са поставени и прозорци, за да влизат въздух и светлина.

Откритият двор на джамията е застлан с каменна настилка и е много широк. Когато джемаатът не се побирал вътре, част от хората изпълнявали намазите си в двора. От четирите си страни джамията е поставена върху мраморни колони, а по стените са изписани свещени айети с красиви букви в стил «куфи“. Отначало в джамията бил направен михраб, наречен „къблетю-л кадиме“. По-късно били изработени още девет михраба, шест от които са оцелели до днес. Единият се намира при старото максуре, а другият – при новото.

Джамията Езхер е имала изключително красив дървен конусовиден минбер. Към първоначално построеното минаре впоследствие са били добавени още четири и броят им станал пет. По време на османското управление времето за намаз муеззините научавали от специално назначените за целта хора. А те от своя страна определяли времето по слънчевия часовник, разположен над стената на двора на джамията Езхер. Муеззините от другите джамии като чуели гласа на тукашния муеззин разбирали, че е настъпило времето за намаз.

Когато част от джамията понесла щети от земетресението през 1302 г., емирът Салар наредил да бъде подновен из основи. През 1325г. пък е било разширена от общинския служител в Кайро Мухаммед бин Хюсеин от Сиирт. Пак през тези години Байбарс и Акбоа Абдюлвахид финансирали строежите на медресетата край джамията Езхер, които впоследствие се присъединили към нея. Басир-ел Джамдар изградил

Изглед от джамията към университета ел-Езхер

ново помещение към Езхер и извършил редица ремонти. Отново подновил приюта и учредил катедра за подготовка на учени по шериатско право на ханефидския мезхеб, дарил мусхаф на Свещения Коран и назначил хафъз за четенето му.

През 1397 г. се срутило едно от минаретата на джамията Езхер. Султан Беркук II със собствени средства издигнал ново минаре на мястото на предишното. През 1414 г. джамията пострадала два пъти и винаги била отремонтирана из основи. През тези години в нея били изградени подземно водохранилище, дом за раздаване на вода /себил/ и басейн. През 1440 г. било построено училище до самата джамия от хадим Джевхер Канбаи. През деветия век най-големи грижи за джамията положил Кайътбай. Благодарение на неговите усилия и подкрепа през 1494 г. към джамията били издигнати внушителни сгради и фондация - вакъф за учени и бедняци.

И през османско време джамията Езхер се радвала на интереса и грижите на владетелите. Султан Селим хан е изпълнявал неведнъж своите намази в Езхер и слушал изпълнението на Коран-и Керим. Нещо повече, той е награждавал и подпомагал обучаващите се ученици.

През османско време към Езхер са добавени нови сгради. Така например през 1735 г. е бил построен дом за слепите от Осман кехая. Друго лице на име Абдуррахман кехая е отпуснал помощи за джамията Езхер и пристройките към нея. Той е построил голямо максуре за кланяне на намаз, начално училище за сиротни деца, водохранилище и гробница за себе си. Добавил нови сгради и слял двете медресета, учредил е вакъф, който снабдявал с храна и облекла бедните ученици.

Езхер, който бил основан от фатимидите с оглед пропагандата и изучаването на шиитското учение загубил тази си особеност по време на управлението на еюбиите., а с управлението на мамелюците придобил статут на университет, в който се преподавало вече и учението на сюнната. Медресето Езхер, към което са изградени различни пристройки от фатимидите, еюбиите, мамелюците, османците, хидивите и египтяните по такъв начин се превърнал в най-прославения, най-големия и най-древния университет на Близкия изток. Днес в него влизат много и различни факултети, висши

училища, институти, в които се преподават и изучават много и различни науки.

Университетът Езхер, който бил сцена на политически, административни и мисловни дейности с годините се превърнал в ценно научно средище, в което преподават изтъкнати ислямски учени и се подготвят млади дарования. Особено след завладяването на ислямските страни на Изтока и геноцидът, на който били подложени мюсюлманите в Испания, избират Египет като най-уютно и спокойно място за разпространение на своите знания. В това отношение голяма роля изиграло управлението на ислямската държава по времето на мамелюците. При тяхното управление, Езхер получава мощна подкрепа и развитие. Сега той вече се управлява от ректор, наричан шейх. В него се преподава и се изучават религиозни и социални науки редом с природните. В онези часове, в които учениците овладявали с бистър ум религиозните дисциплини, а следобед изучавали природните науки. Вечер се провеждали упражнения за повторение на изученото. По време на преподаването учениците сядали на колене пред преподавателите във вид на полукръг. Между тях се изграждали много близки взаимоотношения. Всичко, от което изпитвали необходимост, се посрещало от вакъфите. Освен това имало е и библиотека, от която се възползвали всички.

Усилията на англичаните да утвърдят своите позиции в Близкия изток и рухването на Османската държава станало причина за западането на университета Езхер. Това научно средище, което векове наред давало много и ценни учени и служило на поколения наред, с назначаването на Мухаммед Абдух начело на управителния съвет на университета ел-Езхер тръгнало по пътя на своя упадък и става причина за множество сцени на размирици.

Начиная с навлезлите реформаторски проекти в религията на Мухаммед Абдух, впоследствие към тях се прибавят и тези за отричане на мезхебите, ваххабизма, шиизма и идеите на социализма. В част от випускниците на ел-Езхер се долавят влиянията на тези съждения.

Съвременното развитие на университета ел-Езхер започва след 1908 година. Сега обучението се води на три степени - начална, средна и висша. Ако учениците, които се приемат в първа степен покажат успех, продължават образованието си. А онези, които били неуспешни в началния курс, по-натаък не могат повече да учат в него. Срокът на обучението в началния курс е 4 години, в средния – 5 години и във висшия – 4 години. Наред с факултетите, в които се води религиозно обучение, има медицински и земеделски факултети. Във висшата степен са и трите отделни факултета по ислямско право, богословие и арабска литература. Отделно от тях има факултет, в който се обучават само девойки.

В университета ел-Езхер, в който се подготвят голям брой младежи от ислямските страни, има над 2 хиляди студенти от други държави.

Тъй като редом с факултетите, в които се води религиозно обучение, има и други факултети, показва, че не всеки, който притежава диплома от ел-Езхер има религиозна подготовка.

СУРА МУНАФИКУН

„Когато идват при теб, лицемерите казват: „Свидетели сме, че ти си Пратеника на Аллах“. Аллах знае, че ти си Неговият Пратеник. Аллах е свидетел, че лицемерите са лъжци. Де повръщат клетвите си в прикритие и възпират от пътя на Аллах. Лоши са делата им. Така, защото повярваха, после станаха неверници, затова бяха запечатани сърцата им, те не разбират». /1-3/

Когато правдата възцари не само за привържениците на строя, но и за противниците му, тогава ще възтържествува истината. В исляма правдата се отнася до всички независимо дали е привърженик или не, дали е мюсюлманин или не, вярващ или невярващ, дори това се отнася до всяко живо същество. Само че в практиката на онези системи и в противовес на исляма тя е просъществувала много кратко време в сравнение със световната история. Дори да оставим настрана противниците й с точно обратни разбирания, то известно е как понякога дори мюсюлманите, когато са заживели единствено с цел материалното си благополучие и собствения си интерес, са превръщали религията и живота си в двуличие и шоу, което се сервирало съвсем лицемерно.

Сура Мунафикун кара всеки двуличник да си зададе въпроса:

„Аз двуличник ли съм?“ Де му напомнят приливните и отливите в сърцето му, моментите на нерешителност, двойствените мисли, на ежедневния и на цялостния му живот. Ако в това единомислие човек се пречупи, то той ще се пречупи веднъж за себе си, без някой да го забележи освен Създателя, защото Той всякак го приема със Своето благоволение.

Представете си две лица в един човек. Все едно двама души, които не могат да се понасят да живеят под един покрив. Две противоречиви глави, два мозъка, които разсъждават по различному; две сърца, чиито ритъм не съвпада с другия. По разному да виждат външния свят, различно да разсъждават с вътрешния си аз и да постъпват различно. ...Две половинки на едно цяло; едната, която е на показ е на мюсюлманин, а другата на неверник... И се опитва да убеждава тези, които са край него, подиграва им се. И то за какво? Заради материалния си интерес, за удоволствието си на този свят...

„И като ги гледаш, видът им ти харесва, и като говорят, вслушваш се в думите им. Те са като подпрени дървета. Смятат, че всеки миг е против тях. Те са врагът. Пази се от тях! Да ги порази Аллах, как така се подлъгват! И когато им се каже: „Елате, Пратеника на Аллах да моли за вас опрощение!», те извръщат глави и ги виждаш как надменно се откажат. Все едно е дали ще молиш опрощение за тях, или не ще молиш. Аллах не ще им опрости. Аллах не напътва нечестивите хора». /4-6/

Що се отнася до това как се получава двуличието, явно до голяма степен това се отнася до предпочитанието на човека. И все пак ако даден човек вземе да налага своя мироглед на други, независимо дали това е ислям или не, то би трябвало да му се казва, че това е грозна постъпка, ислямът в никакъв случай не върви

да се налага насила. Ислямът е предложение,което се прави на свободната воля. Той отказва насилието, дори в старанието се да убеждава, ще се опита да го направи със старателно избран и уважителен стил.

Всяко деление в дадена система, която се прилага спрямо един народ, всяко покровителство на едните спрямо другите е несправедливост, в която се крият наченките на едно противоречие и една нетърпимост, потайно подхранва един взрив, който рано или късно ще избухне. Мунафъците ни се виждат както ги възприемаме и те са личностни проблеми, които се явяват не толкова под въздействието на външни фактори, колкото на вътрешни. Следователно мунафъците са деградили хора, които не са в състояние да приемат живота, наравно с останалите хора дори да речем в напълно справедливо общество. Те са опасни не само за исляма, но и за всяка друга система. Ако едно сърце, което не е успяло да избере за себе си правдата и не е успял да пусне котва на някой пристан, е травматично. Погледнато в същността му двуличието, мунафъклъка, не е нищо друго освен, че този човек е избрал за себе си страстното желание за религия собствения си интерес, да се сдобие със земните блага по незаконен и безмерна степен. Той няма никаква определена религия, мироглед или идеология. Впрочем в някои мюсюлмански страни съществуват управници, себични кукли, които са изложили на продан своята родина и своя народ и смятат този начин на живот за успех на щастливото малцинство.

Кой каквото и да каже, дадена система, една политическа власт може да докаже своята сила, своята увереност, че е правдиво единствено чрез справедливостта си.

„Те са, които казват: «Не харчете за онези, които са при Пратеника на Аллах, за да се разотидат!» Но на Аллах принадлежат съкровищниците на небесата и на земята. Ала лицемерите не проумяват. Казват: «Щом ще се върнем в Медина, по-мощният там непременно ще пропъди послабия». А могъществото принадлежи на Аллах и на Неговия Пратеник и на вярващите. Ала лицемерите не разбират». /7-6/

Мунафъците на този свят, в онези времена, в които вярващите са силни в политическата област и в тези общества започват да се въртят все по-близо около официалните и гражданските формирования, за да се облажат. Могат ли някой път религиозните привилегии и звания, които се признават на едни хора да ги завлекат в двуличието? Тези, които се стараят да стоят все по-близо и по-близо до обкръжението на ходжата, шейха, мюфтията, лидера, вожда и да притежават известните привилегии. Те са които се ползват от близкото им обкръжение. Ние сами в нашите среди отглеждаме онези типове на фалшиви вярващи, които се стараят да стоят все по-близо до обкръжението на гореизброените лица. Особено онези привилегии, които са видими, т.е. тези, които показват външните изяви на религиозност и към които се отправят погледите като към човек изцяло гарантиран с рая, преувеличаваме всецяло всичко, което той върши и онези всепризнати духовни привилегии като любовта към вярата, уважителното отношение към нея и др. причиниха немалко страдания на чистия, нелицемерния живот. Може би всичко това стана причина за подобно представяне, на показност и шоу, които водят до увеличаване на грешките, водещи до лицемерие. Разви се едно схващане за религиозността, която се разглезе с пренебрегването на същностното и възвеличаване на външно формалните страни. И това увлечение по външната показност се превърна в параван, в одежда, с която иначе трудно биха се сдобили мунафъците лицемери.

От друга страна несправедливото разпределение на благата също може да породи лицемерие. Би трябвало човечеството да не изпада в паника за интересите на отделните свои членове, да се поддържа спокоен, достоен и принципен живот; да няма бедни, които показват класовото разслоение, да се възползват от възможно най-справедливо и равноправно разпределение на благата, където и когато имането ще се постави на обща софра, на която ще се поканят всички без изключения и всичко ще се дели винаги справедливо. Само че в света или в много страни лицемерните богаташи експлоататори проявиха към мюсюлманските народи пренебрежително отношение при това с умисъл, а заможните мюсюлмани не им отстъпиха в това отношение и пропастта се задълбочи още повече.

Труден проблем разкрива тази сура за двуличието. И ако трябва да обобщим казаното до тук, ще повторим, че всеки си има някои недостатъци. Но едно двуличие на мунафъците, които са го възприели в никакъв случай не можем да посрещнем с вяра и одобрение.

КАК МАЛКОЛМ Х ПРИЕ ИСЛЯМА?

Елиах Мухаммед бил чернокож. Родил се в имение в Джорджия, след което се пренесли в Детройт. Запознал се с някакъв мъж, който твърдял, че е божество в човешки образ. Мистър Валесе Д. Форд казал на Елиах Мухаммед посланието на Аллах и пожелал да го съобщи на чернокожото население, което живеело в Северна Америка. Елиах Мухаммед именно върху него изградил своето ислямско общество. Когато бил в затвора непрекъснато си кореспондирал с братята си и с Елиах Мухаммед. Веднъж той беше му изпратил писмо, в което имало малко пари.

Последната година на затворничеството си Малколм изкарал в Чарлстон, където за пръв път попаднал в затвора. Управниците в затвора Норлфолк посочили причината за това, че не се съгласявал да му бият инжекции и да го преместват от едно в друго място. В Чарлстон не можел да чете книги както преди, но участвал в различни дискусии. Дори в края на седмицата там идвал богослов, който разяснявал Библията. Малколм решил да участва в тях. В края на беседата си богословът събирал възникналите въпроси. Един ден Малколм също вдигнал ръка и попитал: „Какъв е бил цветът на кожата на апостол Павел?" Естествено, че е черен, защото бил евреин, а древните евреи поначало били чернокожи. Нали така?" Богословът отговорил: «Да!» Малколм отново попитал: «А какъв е бил цветът на кожата на Иисус?» Нали и той е бил евреин? Богословът не можел да отрече и отвърнал: «Да, бил е черен!» Малколм продължил: «Е, добре, защо тогава в църквите Исус Христос винаги и навсякъде е изрисуван като бял?» Дали тези рисунки отразяват правдиво реалността? Тогава богословът му казал само: «Виж, в това отношение не бих могъл да ти кажа нещо» и си заминал.

През 1952 г. по решение на управителния съвет на затвора Малколм излязъл на свобода. Тогава вместо в Харлем или в Бостън отишъл направо при брат си в Детройт. Причината била да научи нещо повече за учението на Елиах Мухаммед. За излизането му от затвора гарантирал собственикът на магазина, в който работел брат му. Без да се бави, той постъпил на работа като продавач в магазина. Брат му Уифред настоял да остане при него и той на драго сърце приел. В дома на брат му цареше изцяло мюсюлманска атмосфера. Той му показал как да се изкъпе и как да кланя намаз. В магазина всички изпълнявали намазите си, без да пропуснат, но го правели скришом от другите. На Малколм много му допаднало кланянето на намаз. Тогава заедно с всичките си събратя по вяра се насочвал към Аллах. В Детройт мюсюлманите се събирали на определено място. Те били толкова чистосърдечни, че Малколм за пръв път в живота си виждал подобно нещо. Когато се срещали, всички се поздравявали и се отнасяли изключително честно и сърдечно помежду си. Обръщали се един към друг на «братко», «сестро», «господине»!... Това било нещо изключително за Малколм. Заради всичко това Малколм им сваляше шапка и благодарял на Аллах, като с нетърпение очаквал срещата си с Елиах Мухаммед.

Един ден с брат си решили да посетят втория храм в Чикаго, където Елиах Мухаммед щял да произнесе слово. Всички в храма се облекли в еднакви дрехи. Малколм за пръв път виждал толкова много мюсюлмани дисциплинирани, чисти и спретнати. Когато известителят влязъл, ги поздравил и всички в един глас отговорили: „Ве алейкюм селям!" На главата си известителят носел корона, украсена със златна бродерия. Когато го гледал Малколм, целият се унесъл: Това бил човекът лидер, който му писал писмо без да го познава, изтърпял толкова мъки, за да застане пред чернокожите си братя и който пред нищо не склонил глава, за да защити негрите.

В същия ден Елиах Мухаммед говорил за притесненията, които изпитвал и за миналото си. Към края на своето слово, той се обърнал по име към Малколм и казал: „Моят брат Малколм години наред ми пишеше без прекъсване, докато беше в затвора се освободи от сатаната".

Но сатаната отново ще се опита да го привлече към пиенето, хазарта, наркотиците и греховните си дела. Сега вече нашият събрат се отървал от злините.

Вярвам, че отсега нататък ще стане достоен човек. Ще видите! Вярвам също така, че нашият брат Малколм ще остане завинаги верен на вярата си човек!»

Същия ден вечеряли заедно с Елиах Мухаммед. През цялото време Малколм мислел как може да се напълни храма до краен предел в Детройт. По едно време попитал колко души можел да побере. Елиах Мухаммед му отговорил: „Хиляди! Но искам да се отдаде голямо внимание на младите." За да увеличат броя на посетителите Малколм решил да подпомогне имама на храма Самуел Хасан. Той посещавал негърските квартали и им говорел приятелски. Така успял да привлече много нови хора в храма.

През това време подал молба за промяна на името си, която била удовлетворена. Елиах Мухаммед го съветвал да ползва «хикс» като фамилно име. Този «Х» щял да символизира фамилните имена, които семействата им използвали преди в Африка. Тъй като сега робите ползваха фамилните имена на господарите си, те не се отнасяли до тях. «Х» бил символът на неизвестното число в математиката. Те щяха да използват този «Х» до деня, в който щяха да се върнат към Аллах, Който щеше да ги назове със светите имена. Така от този ден нататък името му стана Малколм Х.

През това време Малколм Х усилено работел. Той не пропускал нито една беседа в края на седмицата. Непременно участвал във всички изяви на джемаата. Вече можел да спи спокойно нощем. Кой освен Аллах можел да го възнагради с това щастие? С всеки изминат ден той все повече се привързвал към Елиах Мухаммед.

Когато Елиах Мухаммед се убедил, че Малколм Х постигнал достатъчна зрелост, го изпратил в Бостън, където живеел мюсюлманин на име Лойд Х. Той събрал лонези хора, които малко или много проявявали интерес към исляма. Малколм Х говорил пред тях. В своето слово засегнал повече мъченията, на които се подлагали чернокожите. Поради тази причина участниците в неговите беседи се увеличавали. Само когато в края на беседите си задавал въпроса: «Кой от вас иска да участва в движението на Елиах Мухаммед", се вдигали само няколко ръце. Така изминали три месеца. След като се убедил, че вече има достатъчен брой хора за на една организация, те отворили единайсетия храм в Бостън.

През месец март 1954 г. Елиах Мухаммед го изпратил във Филаделфия. В резултат на беседите, които Малколм водел, там негрите показали по-силна реакция. Така бил открит дванайсетия храм. Поради успехите, които постигал, през следващата година Елиах Мухаммед го изпратил да организира негрите в Ню Йорк.

Тези места, където преди Малколм Х въртял различни далавери и продавал наркотици не му били чужди. Отначало той тръгнал да посещава старите си приятели и познати. Нито един от тях не можел да го познае в новата му длъжност. Тук Малколм Х след като получил одобрението на Елиах Мухаммед, се оженил за Бети Х, която също така работела за мюсюлманската организация.

Ако в един голям град организация с изключително малки възможности не се изяви с някаква дейност, с която да привлече вниманието върху себе си, в практическия живот била осъдена на неизвестност. Веднъж в Харлем се случило следното събитие: Докато двама бели полицаи се мъчели да усмирят караницата сред негрите, нападнали с палки мюсюлманина Джонсън Хинтън. Той бил наранен в главата и отведен с полицейска кола в близкия участък.

Когато Малколм Х бил известен за случая, заедно с петдесет други мюсюлмани отишли в участъка. Отначало на него му казали, че не може да се види с ранения. Тогава Малколм помолил дежурния офицер да погледне навън. Когато полицаят видял насъбралото се множество от мюсюлмани се ошашавил. Малколм му заявил, че докато не видят своя събрат, няма да се разотидат. Дежурният офицер се съгласил. Намерили и извели Джонсън Хинтън целият окървавен. Малколм извикал: «Мястото на този човек не е в участъка, а в болницата! Тогава незабавно повикали линейка. По пътя към болницата петдесетте мюсюлманите я следвали. Негрите в Харлем, които до този ден не били виждали такава голяма навалица, изскочили от кафенетата и магазините и се присъединили към тълпата.

Ислямската общност положила много усилия Джонсън Хинтън да даде случая под съд. В края на делото Хинтън получил 70 хиляди долара обезщетение. Този случай послужил като повод мюсюлманската общност в Америка да заеме своето място в дневния ред на страната. Сега вече телевизионните канали в Америка започнали да показват месджидите на мюсюлманите, излъчвали различни документални филми за тях. Малколм Х често участвал в телевизионни програми и дискусии. Чернокожите мюсюлмани наистина се настанили в телевизиите и занимавали американското обществено мнение.

Елиах Мухаммед казал на Малколм Х: „Искам да се прославиш още повече. Защото колкото повече расте твоята слава, толкова по-известен ставам аз и расте броят на участниците в нашата общност!" Като упълномощен човек от Елиах Мухаммед, Малколм Х говорел по редица радиостанции, телевизии, университетски аудитории. Тъй като говорел от името на Елиах Мухаммед, останалите имами взели да му завиждат. Срещу онези, които искали да навредят на дружбата помежду им, през 1963 г. Елиах Мухаммед в свое изказване заявил: «Ето го моят най-доверен и най-безстрашен приятел! До края на живота си той ще следва пътя ми!»

През 1963 г. се разнесли различни слухове, свързани с Елиах Мухаммед, които притеснявали Малколм Х. Той не можел да допусне дори в мисълта си тези небивалици. Вестниците пишели, че имал различни връзки със секретаря си. Малколм Х повече не можел да търпи това и се срещнал с Елиах Мухаммед. От този момент станало ясно как Елиах Мухаммед е познавал и изкривявал ислямската религия. Пред Малколм Х той споделял: «Когато четях за Давуд алейхисселям, навярно си обърнал внимание как той се загледал в жената на друг човек. Ето, аз съм този Давуд. Навярно си чел за Нух а.с., този пияница. Аз съм същият. Сигурно си запознат с приключенията на Лют а.с. Този, който е споделял леглото със своите дъщери... Изглежда налага се и аз да направя същите неща». /Всички тези твърдения били взети от изопаченото издание на Теврат /Тората/ и както останалите така и Малколм Х тогава бил далеч от Корана/.

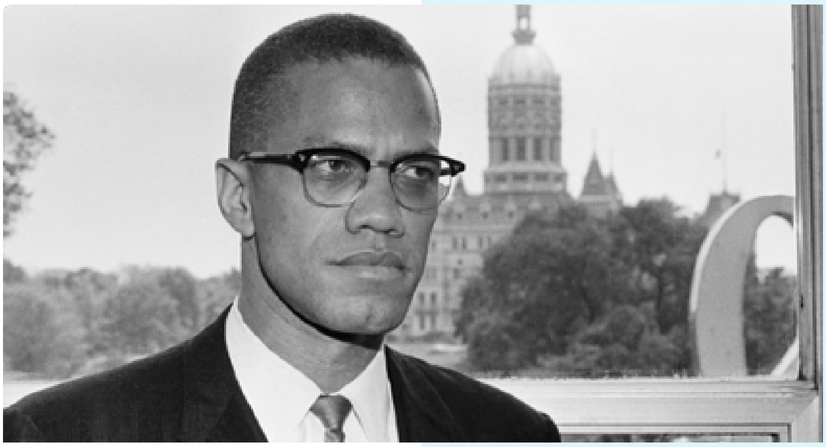

На 22 ноември 1963 г. в резултат на покушение бил убит президентът на САЩ Кенеди. Елиах Мухаммед изпратил заповед до всички, никой от последователите му да не се изказва по случая с атентата. След този случай Малклм Х като упълномощен човек на Елиах Мухаммед се изказал. След неговото слово един човек му задал следния въпрос: «Какво мислите за смъртта на президента Кенеди?" Малколм отвърнал по заобиколен начин: «Както когато сутрин пускате кокошките си в градината и вечер те се прибират във вашия курник, а не в съседния. Така че сатаната го прибра при себе си» .

Поради това си изказване той получил наказание от Елиах Мухаммед - 90 дни да не говори нищо. Вестниците пишели: „На Малколм Х му е било наредено да замлъкне!» Малколм Х мислел, че след 90 дена ще може да говори пак. Но през това време му забранили да изнася лекции в седми храм, където преподавал. С оглед да си отпочинат, той и съпругата му решили да погостуват на боксьора Мухаммед Али, който тепърва участвал в дейността на ислямската общност. Това щяла да бъде първата ваканция за жена му Бети Х, след като се оженили.

Приемането на исляма

Сега вече хората на Елиах Мухаммед започнали открито да заплашват Малколм Х. Наредили на имамина на седми храм да натисне спусъка. По това време Малколм Х мислел да замине на хадж. За това взел пари назаем от брат си Елла. Отначало отишъл в Египет. При посещението си в светите места у Малколм Х трябвало да се променят много понятия. От Мекка той написал следните редове до съпругата си: «Ти няма да повярваш, но тук пих вода от същата чаша, от която пиеха белите хора, цвета на кожите на които беше по-бял от бялото. Ядох от същите съдове, от които ядяха те. Аз вече не съм мюсюлманин расист. Ислямският ни Пейгамбер Хз. Мухаммед е забранил расизма».

Тук той сменил името си с мюсюлманско име. Станал Ел-хадж Малик ел-Шахбаз.

По време на хаджа Малколм научил много неща за истинския ислям. Срещнал се с краля Фейсал. Изнесъл лекция в Бейрут за живота на чернокожите в Америка. А когато се върнал, заявил, че се отказва от расизма, ще учреди нова организация, в която ще могат да членуват и белите.

Тези изявления на Малколм Х привлекли вниманието на американското обществено мнение. За пръв път в американския печат ислямът се представял в такива широки мащаби. Фактът, че се отказвал от расизма не се възприел еднакво от различните организации на чернокожите. Малколм Х започва да получава различни заплахи. Като че ли всеки ден му се давал като дар. Където и да отидел го преследвали. Затова семейството му живеело на едно място, а той за по-сигурно оставал в хотел.

„Както живеете, така и ще умрете".

Малколм Х посветил живота си в борба за правата на общността, към която принадлежал. Отсега нататък тя трябвало да се сдобие със своята същност. Бидейки общност на чернокожи, може би нямало да съберат и да натоварят багажа си на някой кораб и отново да се върнат в родната Африка, но със своята култура, вяра, език и свобода можели да станат африканци. За голямо съжаление изопаченото християнско учение превърнало и двата свята в ад за тях. Единствено ислямът като най-последната и най-съвременната религия можел да осигури щастието на това общество. Малколм Х се потрудил да разясни тези истини. Една вечер хвърлили коктейл Молотов в дома му, но той все пак запазил самообладание и успял да вземе самолета от 4 часа за Чикаго и да участва в конференцията в Детройт.

На 21 февруари 1965 г. неделя, имало някаква конференция в един салон за забави. 400-те души заели местата си в залата.

Малколм Х със съпругата и четирите си деца седнали на първия ред.

Когато представили Малколм Х, той тръгнал към катедрата и поздравил присъстващите със: „Есселямюалейкум!" Всички в салона в един глас отвърнали с „Ве алейкюм селям!" В този момент някъде в салона се чул шум и докато всички погледи били обърнати натам, стреляли по Малколм Х. Всички се втурнали да бягат. След първите два куршума, които го улучили от общо шестнайсет, дясната му ръка, с която искал да усмири присъстващите, паднала върху гърдите му. Другата му ръка била обляна в кърви и той се строполил назад. След като изстреляли още куршуми в падналото му на земята тяло, убийците избягали от местопрестъплението. Съпругата му, която прегърнала четирите си деца, а и някои от присъстващите изтичали до сцената. Но куршумите били изстреляни точно и той отдал последния си дъх на път за болницата. Така си отишъл от живота човекът, който посветил себе си в борбата за благото на онова общество, на което служел.

След като покойникът бил посетен от 22 хиляди души за сетен път в дома му, бил отведен в гробищата, където бил погребан по мюсюлмански обичай от духовно лице от Саудитска Арабия.

Вестниците пишели: «Малколм Х умря безпаричен. 12 години той бе работил неуморно и всеотдайно с необичайна енергия, без да получи нещо в името на своята вяра и доброто на хората.»

РОДНИНСТВОТО

Мехтаб БАХАР

В Коран-и Керим след като се подчертава, че хората са произлезли от Хз. Адем и Хз. Хавва се повелява да спазваме роднинските връзки и подчинението към Аллах.

Повелите, които следват подир служенето единствено на Аллах и несъдружаването на други божества с Него, никога да не се забравя почитта и уважението към родителите, роднините, сираците, бедните, съседите и закъсалите по пътищата хора. Когато Аллах повелява правдата и добротата, същевременно повелява и доброто отношение към роднините. Да правите добрини на роднините е равносилно на изкачването на стръмни склонове. Когато обаче даваш дължимото на роднините или правиш добрини, не трябва да се прекалява, да не се проявява скъперничество, нито пък да се раздава до последната трохичка.

Защото Аллах е повелил да се пазят здраво роднинските връзки, тъй както връзките по вяра и братство. Опазването им е едно от най-важните задължения на вярващите. Ако спазвате и връзката по вяра и роднинските взаимоотношения, това вече е над всякакви други връзки.

Всяка известителска дейност трябва да започва най-напред от роднините с добронамереност и красота на връзките. Само че любовта към роднините не трябва да позволява на човека да се отклонява от правдата и да стигне до лъжесвидетелство. По същия начин любовта на човека към света и всичко на тоя свят, включително и към роднините, не би трябвало да го отклонява от неговите усилия по пътя на Аллах. Нещо повече, вярващите не би трябвало да изпитват някаква любов и уважение към онези, които са се посветили на враждата против Аллах и Неговия Пратеник, дори да са негови роднини. Те биха поддържали с тях връзки, доколкото го изисква земния живот и човешките взаимоотношения. Наказанията за грешките, които всеки извършва, не могат да бъдат прехвърлени върху никой друг негов роднина или любим човек. Това е така, както на тоя, така и в отвъдния свят. В съдния ден човекът няма да има подкрепата нито на роднините, нито пък на родителите си. Там всеки поотделно ще бъде подложен на разпит и ще отговаря лично.

Друга особеност, която трябва да се знае е, че вярващите няма защо да се молят за опрощение от Аллах за онези лица, които цял живот са живели с отрицанието на Аллах, така и са се споминали.

Една от особеностите на неверниците е, когато застанат начело, почват да причиняват раздори на земята и да унищожават роднинските връзки.

„ДОБРАТА“ БИБЛИЯ И „ЛОШИЯТ“ КОРАН

Християнството е миролюбива вяра, а ислямът - агресивна религия? Глупости, казват двама холандски интернет-активисти, които с помощта на уникален експеримент разбиват представите ни за «добрата» Библия и «лошия» Коран.

Експериментът

Идеята била да се видят реакциите на хора, които четат откъси от Библията, но си мислят, че са от Корана. За целта двамата холандски активисти «предрешили» едно издание на Библията - поставили го в обложка на свещената книга на исляма. След това подбрали няколко библейски откъса, в които става дума за насилие, хомосексуалност и ролята на жената. После се «въоръжили» с камера и микрофон и излезли по улиците на Хага, за да проверят доколко хората имат предразсъдъци спрямо исляма.

Цитатите

„Жената да се учи мълчаливо и в пълно покорство“

„Но ако не Ме послушате и не изпълнявате всички тези заповеди, ще ви нахраня с плътта на синовете и дъщерите ви, и всеки ще яде плътта на своя ближен“

„Ако мъж легне с мъж като с жена, и двамата да бъдат умъртвени“

Уловката била, че тези цитати са от Библията, но хората си мислели, че четат откъси от Корана.

Реакциите

Запознавайки се с тези библейски текстове, нищо неподозиращите участници в експеримента реагирали доста крайно. «Как въобще някой може да вярва в това? Потресен съм», възмущава се един от участниците в експеримента. Друг казва: «Библията определено е по-миролюбива», а трети добавя: «Ако си възпитаван с такива идеи, няма как мисленето ти да не стане радикално». На това място двамата интервюиращи продължили с провокацията, молейки хората да направят сравнение между Корана и Библията. Като цяло повечето запитани изразили мнението, че «Коранът е много по-агресивен от Библията», че «историите в Библията се разказват по много по-различен начин», че «има голяма разлика, що се отнася до ролята на жената» и т.н. И тогава настъпил моментът на истината - обложката била свалена, а отдолу се показала Библията.

Провокаторите

Двамата интернет-активисти са известни с провокативните си проекти. Александър Споор и Саша Харланд поддържат своя платформа в YouTube, която са нарекли “Dit is normaal” (Това е нормално). Идеите им са нестандартни и целят да сблъскат хората със собствените им предразсъдъци: веднъж ще представят храна от “Макдоналдс” за био-продукт, друг път ще убедят хората, че държат в ръцете си не обикновен смартфон, а Айфон на “Епъл”.

Идеята за експеримента с Корана хрумнала на двамата след атентатите в Париж. “Един наш приятел, с когото разговаряхме тогава, е убеден атеист и има проблем с всички религии. Така решихме да подменим Библията с Корана и да видим как ще реагират хората”, разказва Саша.

Благодарни мюсюлмани и обидени християни

Само за няколко дни видеото е било гледано от 2,5 милиона души. “Това е безспорно най-големият ни успех в YouTube”, споделя Александър и разказва, че повечето хора са реагирали положително на нестандартната идея. Постъпили са и обаждания от мюсюлмани, които изказали благодарността си, тъй като експериментът е успял да разбие един от митовете за исляма. “Имаше обаче и обидени християни, които ни обвиниха, че се подиграваме с християнската вяра. Но аз си мисля, че всъщност им даваме възможност да разберат как се чувстват някои мюсюлмани, когато се изопачава тяхната религия”, казва Саша Харланд.

2016 - ГОДИНА НА ХОДЖА АХМЕД ЙЕСЕВИ

Организацията за образование, наука и култура - ЮНЕСКО при ООН обяви 2016-а за година на Ходжа Ахмед Йесеви. Обявяването на честването на Ходжа Ахмед Йесеви, който заема неизмеримо важно място в религиозно-суфистичния живот на мюсюлманско-турския свят се посреща с небивал интерес в тези страни.

Ахмед Йесеви, който е допринесъл за запознанството на хората с исляма от Туркестан до Турция и от Турция до Балканите ще се чества с различни мероприятия.

Ахмед Йесеви се ражда в гр. Сайрам, който отстои на 7 км от гр. Чимкент на Република Казахстан. Градът Йесе е мястото, където Ахмед Йесеви идва като малко момче, но е прекарал по-голямата част от живота си. Йесе е център на управлението на епичния герой Огуз хан. Макар да не се знае точната година на раждането му, е известно, че е живял 73 години и починал през 1166 г., откъдето може да се направи извода, че се е родил през 1093 г. Баща му бил прочут учен на име Ибрахим Шейх, а майка му се казвала Айше /Карасач/ Ана.

Първоначалното си образование до седемгодишната си възраст получава при баща си. Сред източниците, от които Ахмед Йесеви добива духовното си образование, привлича вниманието името Арслан Баба, който присъства често в легендите и преданията, така и в мъдростите на Ахмед Йесеви. Изглежда, че след смъртта на баща му, Арслан Баба, който се заема с образованието му, е духовният му баща.

Преданието, което описва срещата на Ахмед Йесеви с Арслан Баба освен историческата си реалност привлича вниманието и с някои други особености. Фактът, че Арслан Баба пристига в Йеси и открива още като малко момче Ахмед и му връчва дара на Хз. Мухаммед /с.а.с./ заема се с възпитанието и обучението му, носи някакъв духовен знак. В преданието Арслан Баба е пред нас като легендарна личност. Наличието на тюрбе в близост до историческия град Отрар в околностите на Йеси идва да ни подскаже, че Арслан Баба е историческа реална личност.

След смъртта на Арслан Баба, по негово внушение Ахмед Йесеви се премества в гр. Бухара, най-важния ислямски център в Туркестан. Впоследствие той се свързва с най-големия учен и суфист на онова време – Шейх Юсуф Хамедани в Самарканд и приема неговото учение и влияние. Тогава той бил на 27 години.

Юсуф Хамедани, известен сред последователите на накшибенди, тогава обикалял ислямските градове Мерв, Бухара, Херат и Самарканд и просвещавал народа. Според историческите източници селчукският владетел султан Сенджер при всякакви поводи е подчертавал привързаността си към Юсуф Хамедани, която е продължила и след смъртта му. Днес както гробът на султан Сенджер, така и на шейх Юсуф Хамедани се намират в гр. Мерв в Туркестан.

Ахмед Йесеви, който напредвал във всичките области на науката попада под прякото влияние на Шейх Юсуф Хамедани, но не се подвежда и не постъпва съгласно външните основи на исляма. Когато определял основите на своето течение той не е пропуснал да избегне онези моменти, които биха го противопоставили на повелите на исляма. От анализа на неговите мъдрости -хикмет- лесно може да се долови с каква строгост Ахмед Йесеви е работил в това отношение. Правилото на последователите в течението /тариката/, ясните и скритите науки на исляма той усвоявал от шейха си Юсуф Хамедани, с когото вероятно е обиколил редица места в Туркестан.

След смъртта на Шейх Юсуф Хамедани, Ахмед Йесеви, който като трети приемник на теккето продължил още известно време да служи в Бухара. В един от източниците, които потвърждават това, четем: „Трети приемник на Юсуф Хамедани е Ахмед Йесеви, който обичайно показвал чудеса и необикновени неща. Всеки, който успявал да се запознае с него с най-добри намерения, вече се смятал за свят човек. Той повелявал: «Твоите намерения са твои сподвижници!“ Святото му учреждение се намира в Туркестан, а неговото текке е много благодатно място». След като ръководи известно време суфистите от Бухара, по даден знак от шейха Юсуф Хамедани, той отстъпва просветителското си място на Абдюлхалик Гюдждювани, един от бляскавите имена на накшибенди и се връща в Йеси, където продължаил своята мисия.

След като се установил в Йеси, Ахмед Йесеви преподавал явни и скрити ислямски науки на своите ученици, които пристигат от всички краища на Туркестан и им възлага задачата навсякъде, където отиват, да известяват исляма. Според преданията броят на дервишите, които са преминали през теккето на Ахмед Йесеви и които е напътил със задачата да известяват исляма от Индийския подконтинент до бреговете на Волга, от Китай до Дунава са около 99 хиляди души. Макар това число да не означава точната бройка, все пак показва, че са били много.

Неговата книга «Диван-и хикмет“ /Сборник мъдрости/ е една от най-старите образци на литературата след приемането на исляма, написана след «Кутадгу билиг“ /Свещената наука/ и е първото произведение на суфистичната турска литература. Тя изиграла огромно въздействие в турския ареал. Своите мъдрости-суфизми в стихове Ахмед Йесеви е написал на турски.

ЕБРУ - ОГЛЕДАЛО, КОЕТО ОТРАЗЯВА РЕАЛНОСТТА

„В коритото на ебру е възможно да видите следите от сътворението на вселената. Всичко започва с падането на капките в него, напълнено с течност. Та нали и вселената отначало се състояла от една точка. След това започнала да се разширява, в резултат на което се появило времето и пространството. Това разширяване ще продължи до определена граница на напрежението. След това ще се случи явлението къямет. Капките, които падат в коритото за ебру с леки удари по четката приемат своите форми и се разпръскват в него във вид на окръжност. Небесните тела във вселената също имат кълбовидна форма. След това следва придаването на форма и отпечатването на хартия. Майсторът на ебру изземва последната форма върху хартията и я поставя отгоре, над течността. Онова, което се «отпечатва» на хартията е като «Левх-и махфуз» - Един добър майстор на ебру може да разчете всички тези етапи последователно».

Навярно отново сте свидетели как през нощта в безбрежните облачни небеса наподобяващото корито на ебру майсторската ръка на лунната светлина разпръсква в миг всичките нюанси на синьото и бялото.

Изкуството ебру е разпръскване на естествени бои получени от земята чрез специални четки върху вода, която е обогатена с някои химикали. Получените десени се отпечатват върху хартията отгоре. Доскоро това изкуство се смяташе за страничен елемент от умението на краснописците и подвързачите.

Изкуството ебру, което се опитахме да опишем по-горе, заслужава вниманието не само със своята техника на изпълнение, но и с дълбоката философия, която крие в себе си. Големият майстор на турското ебру Едхем Ефенди /1829-1904/ е казал: «Ебру е като магията. Понякога се случва, друг път - не». С тези думи като че ли той е разкрил философската и суфистичната му страна.

„Понякога, когато се загледате в хоризонта преди изгрев или залез, ще видите как червеният, синият, жълтият цвят божествено се преливат и от облаците се ражда поредното ебру.

Така нашите предци, майстори са намерили начин да отразят тези небесни красоти, които

се променят постоянно, да ги запечатат върху хартията. Обхванати от вълнението на това, което се появява върху нея, душата на човека се прекланя пред Твореца, откъсва се от егоизма и придобива формата си в коритото за ебру. Тогава започва да расте, да се разширява и се превръща във вселена.

Анамария Шимел, известна със своите изследвания и публикации върху исляма и суфизма, описва изкуството ебру посредством терминологията на суфизма и казва: «Този, който изработва ебру, намира онези образи, които са скрити във въображаемия свят и ги внася в реалния, за да ни го покаже. Той по изключително привлекателен начин прехвърля върху лицето на хартията лалетата и розите, които растат в небесните градини» и посочва специалното място, което заема изкуството ебру сред онези, които са свойствени на исляма.

Когато капките бои падат върху водата в коритото и получените десени се фиксират върху хартията, като че ли всеки път се сътворява една нова вселена. Всяко ебру, излязло изпод

ръката на майстора, е неповторимо и не е възможно да се получи друго като него. В известен смисъл това напомня сътворението на човека. Известно е, че не е възможно да се намерят двама абсолютно еднакви хора. Така е и с ебру».

Изкуството ебру е своеобразно възпитание на нефса. Противно на плоското и неоформено схващане на детерминизма, то ни учи на търпение и смирение, обгръща душата с покой и благополучие, които може би се дължат на близостта със земята. Противно на модернистичните изкуства ебру разкрива душите не с крещящите и агресивни цветове, а със скромните неповторими земни цветове.

Традиционното изкуство ебру

Изкуството ебру, което векове наред е съществувало под името «турска хартия» си има своя традиция, която предавайки се от поколение на поколение достигнало до наше време. То не може да се предава чрез думи и описания, а както при всички класически османски изкуства изисква наличието на «майстор и чирак». Така са израствали новите изпълнители в този труден дял на изкуството, което изпитва различни влияния извън желанието на майсторите. Премахването на тези отрицателни влияния и изработването на прекрасни образци като техника е възможно единствено под вещото ръководство на майстора. Когато се проследи историята му, ще се види, че няма опитен човек в тази област, който да е израснал без някой водач. Това изкуство се предава единствено по линията «майстор - чирак».

В наши дни турското ебру, изпълнено по класическия начин, буди интерес в целия свят било със своето техническо изпълнение, било с философската си дълбочина. Това освен по-

ложително, оказва и отрицателно въздействие върху изкуството ебру. Безпочвените проучвания в тази насока с оглед да се възползват от интереса, проявен към ебру, вреди на самото изкуство.

Запазването на чистотата на изключителното турско изкуство и предаването му на следващите поколения в съвършен вид е дълг и важна задача на всички майстори на ебру.

Ебру е изкуството, в което умът и опитът се сливат с душата. Когато то се изпълнява от душа, положените усилия и мъки се превръщат в блаженство. Едва тогава могат да се предадат в бъдещето. Покойният майстор на турското ебру – майстор Мустафа Дюзгюнман в поетична форма е разкрил тайната му в стихотворението «Ебрунаме»:

„Наистина много е лесно описанието му, но трудностите се крият в изпълнението. Ако се върши от неопитна ръка, човекът ще остане нерешителен. Като гледаш, не се подвеждай и не казвай: «Колко лесно е било!» То е дело на специалист и само влюбените в него успяват. Изкуството ебру е любов към безбройните цветове. Единствено вещите лица биха го оценили. Във всеки лист се виждат потайните лица и «всички те са плод на тази любов».

Садреттин ЙОЗЧИМИ

НАКАЗАНИЯТА ЗА ПРЕЛЮБОДЕЙСТВИЕТО

СПОРЕД БИБЛИЯТА И КОРАНА

Джемал ХАТИП

Навярно представлява интерес отношението на трите небесни религии към наказанието, което се прилагало при прегрешения. Неотдавна в социалните мрежи се разпространи видео клип, на който демонстративно се показваше как млада жена с вързани ръце се замерва с камъни от десетки мъже, а други около тях, детайлно заснемат с камери и джиесеми всичко, което се случва.

Този клип възмути много хора. Немюсюлманите побързаха да обвинят исляма и да „докажат", че тази религия е най-голямата заплаха за човечеството ...А мюсюлманите от своя страна веднага минаха в позиция на оправдание и виновност, без някой дори и да помисли, че този клип може да е поредната дезинформация и пропаганда срещу исляма.

Нека сега видим дали постановления и заповеди за такива изпълнения в трите небесни книги, какви са били условията, при които се практикували, и дали днес това наказание въобще се практикува или не. Нека тук да добавим, че за съжаление мнозина сред тези, които обвиняват исляма във варварство и злодеяние, се самоопределят като християни и евреи.

За тях навярно ще бъде интересно да научат, че никъде в Свещения Коран не се споменава за наказанието, наречено реджм (убиване с камъни), за разлика от Стария Завет, където се споменава и заповядва с повече от петнадесет ясни знамения.

Старият Завет или Тората се приема както от евреите, така и от християните. В днешно време повечето от каноните на това свещено писание не се практикуват, но в средновековието, а и по-късно до средата на VII век, те са били част от юдейското и християнско религиозно законодателство.

При подобни съпоставки, много от християните заявяват, че каноните на Стария Завет са единствено за поучение и не са за практикуване, но това тяхно твърдение е в противоречие със самата Библия, тъй като в нея се казва:

„Тогава Исус продума на народа и на учениците Си, казвайки: На Мойсеевото седалище седят книжниците и фарисейте; затова всичко що ви заръчат, правете и пазете, но според делата им не постъпвайте..." (Нов Завет, Матей, гл. 23/1-3)

В друго знамение от Новия Завет се казва:

„Но по-лесно е небето и земята да преминат, отколкото една точка от закона да падне." (Нов Завет, Лука, гл. 16/17-18)

И още: В цитат от Евангелието на Матей се казва:

„Не мислете, че съм дошъл да наруша закона или пророците: не да наруша съм дошъл, а да изпълня." (Нов Завет, Матей. гл. 5/17-18).

Всички знаем, че под думата закон тук се има изпредвид – Мойсеевият закон, тоест Стария Завет, което означава, че всички християни са длъжни да го следват и вярват в неговите канони.

След това кратко пояснение, следва да видим какво е наказанието, което постановява Библията за тези, които прелюбодействат.

В двадесета глава на книгата Левит от Старият Завет се казва:

„-Ако прелюбодейства някой с чужда жена, тоест, ако прелюбодейства някой с жената на ближния си, непременно да се умъртвят и прелюбодеецът и прелюбодейката...

- Ако някой легне с мъжко, като с женско, и двамата са извършили гнусота; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.

- Ако някой се съвъкупи с животно, той непременно да се умъртви, и животното да убиете.

- И ако се приближи жена при какво да е животно, за да се съвкупи с него, да убиеш и жената и животното; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.

- Пазете, прочее, всичките Ми повеления и всичките Ми съдби та ги извършвайте, ..." (Библията, Стар Завет, кн. Левит, гл.20/10-22)

А начинът, по който трябва да се изпълни наказанието, се споменава в книгата Второзаконие на Стария Завет от Библията, където се казва:

„- Но ако е истинно това нещо, че не се е намерило девство у момата, тогава да изведат момата и да я поставят пред вратата на бащиния й дом, и мъжете от града й да я убият с камъни, та да умре; защото е сторила безчестие в Израиля, като е блудствувала в бащиния си дом. Така да отмахнеш злото изсред себе си.

- Ако се намери някой лежащ с омъжена жена, тогава и двамата да бъдат убити, мъжът, който е лежал с жената и жената. Така да отмахнеш злото от Израиля (Бога). Ако някой намери в града някоя млада девица, сгодена за мъж, и лежи с нея, тогава да изведете и двамата пред портата на оня град, и да ги убиете с камъни, та да умрат, - момата, защото не е извикала, като е била в града, и мъжа, защото е обезчестил жената на ближния си. Така да отмахнеш злото изсред себе си."

(Библията, Стар Завет, гл. Второзаконие, 22/20-24)

Библията отива и по-далеч, като приема и погледа, и допира, а и всичко, което води до съблазънта за прелюбодействие:

„ - Чули сте, че е било казано: „Не прелюбодействувай". Но Аз ви казвам, че всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействувал с нея в сърцето си. Ако дясното ти око те съблазнява, извади го и хвърли го; защото по-добре е за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла. И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и хвърли я; защото по-добре е за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да отиде в пъкъла.

Според канона на Библията, прелюбодействащите никога няма да влезнат в небесния рай и Божието царство, а ще останат завинаги в пъкъла на ада:

„- Недейте се лъга. Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците,.... няма да наследят Божието царство." (Библията, кн.Коринтяни, гл.6/9-10).

За наказанието реджм се споменава не само в Стария Завет, а и в Новия, където се разказва:

„А Иисус отиде на Елеонската планина. И на заранта пак дойде в храма, и всичкият народ дохождаше при Него. А Той седна и ги поучаваше. Тогава книжниците и фарисеите доведоха при Него една жена, уловена в прелюбодейство, и като я поставиха насред, рекоха Му: Учителю, тая жена биде хваната в самото прелюбодейство; а Моисей ни е заповядал в Закона такива с камъни да убиваме; Ти, прочее, какво казваш? Казваха това, за да Го изкушават, та да имат с какво да Го обвиняват. А Иисус се наведе надолу и пишеше с пръст по земята, без да обръща на тях внимание. А като настояваха да Го запитват, Той се поизправи и им рече: който от вас е без грях, нека пръв хвърли камък върху нея. И пак се наведе надолу и пишеше по земята. А те, като чуха това, и понеже съвестта ги бореше, взеха да се разотиват един след друг, начевайки от по-старите, та до последните; и остана Иисус сам и жената, която стоеше насред. Като се поизправи и не видя никого, освен жената, Иисус ѝ рече: жено, де са твоите обвинители? Никой ли те не осъди? Тя отговори: никой, Господи! Иисус ѝ рече: и Аз те не осъждам. Иди си и недей вече греши..." (Евангелието на Йоан, гл. 8/1-11).

От текста може да се разбере, че Иисус не е отрекъл наказанието, което е отредено в Стария Завет, тъй като е недопустимо да премълчи в такава ситуация. Но виждаме, че той обръща вниманието на намиращите се там, че те нямат доказателство за това, което вършат, и ако измъчват хората без доказателства, то би трябвало и те да бъдат наказани, тъй като няма безгрешен човек...

Наказанието реджм в Корана

Определено трябва да се знае, че никъде в Корана не се споменава за наказанието реджм. Свещеният Коран съдържа знамения, които определят прелюбодействието за един от най-големите грехове, от които вярващият трябва вечно да страни и да отбягва.

Аллах Теаля повелява:

„И не пристъпвайте към прелюбодеянието! То е непристойност и е злочест път." (ел-Исра, 17: 32)

Мъдростта в това айетът да започва със заповедта „и не престъпвай..", се крие в това, че Аллах не забранява само прелюбодействието, но и всички останали действия, които водят към него...

Единственото наказание, което е определено в Корана за прелюбодействащите се споменава в сура ен-Нур, където се казва:

„На всяка прелюбодейка и всеки прелюбодеец ударете по сто бича и да не ви обземе състрадание към тях, като прилагате религията на Аллах, ако вярвате в Аллах и в Сетния ден! И да присъства на мъчението им група от вярващите!" (ен-Нур, 24: 2)

Повечето юридически учени и тълкуватели на Корана са на мнение, че тази форма на наказание, спомената в знамението се отнася за онези, които не са семейни, тоест не са женени. Ако семеен мъж или жена извърши прелюбодеяние, то тогава спрямо тях се прилага наказанието реджм, което е от постановленията на сюннета.

Според Пратеника (с.а.с.) прелюбодействието се определя като един от най-големите грехове. В хадис, предаден от Пратеника на Аллах (с.а.с.) се казва: „От най-големите грехове са; ....и да прелюбодействаш с жената на твой съсед (или близък)..." В друго предание се казва: „Когато в едно общество се появи прелюбодействието, те сами са пожелали (т.е. стават причина) Аллах да изпрати своя гняв върху тях." (Таберани)

С тези и десетки други айети и хадиси Аллах Теаля и Неговият Пратеник предупреждават вярващите да стоят далеч от това неприлично дело и че тези, които го вършат, ще получат сурово наказание както на този свят, така и в отвъдния.

След всичко, което казахме много важно е да отбележим, че при всички наказания ислямската религия е поставила ясни постановления и закони, които не могат да бъдат приложени, освен ако всички условия, необходими за определеното наказание не са изпълнени. След като разгледаме тези условия, ще се уверим, че през вековете е било доста трудно да се практикува това наказание, а днес е невъзможно, тъй като някои от тези условия са вече неизпълними.

Какво се изисквало при прилагане на наказанията за прелюбодейството:

А) Те са свързани с лицата извършили прелюбодействието

- Да бъде женен. Ако един от двамата не е женен, наказанието за него е упоменато в Корана.

- Да бъде пълнолетен. – За непълнолетните не се предвиждат наказания.

- Психически здрав. – На психическо болните не се прилагат наказания.

- Да бъде свободен. – За робите и тези, които насилствено са накарани да извършат прелюбодействие, няма наказание.

- Да знае и осъзнава, че извършеното дело е грях и забранено от закона. За този, който не е знаел това, не се прилага наказание.

продължава на 17 стр.

Ахмед Хасан БАХАДЪР е роден през 1977 г. в гр. Омуртаг, обл. Търговище. Началното си образование завършва в село Зелена морава, след което записва и завършва Средното духовно училище „Нювваб“ в Шумен /1996/ и Висшия ислямски институт в София /2002/. Благодарение на положителното въздействие и поощренията на местни и други преподаватели той се отдава на науката, като развива умението си да чете и да пише.

През 2001 г. взема участие в традиционното състезание за художествено четене на Коран-и Керим в Иран. През 2002-2003 година изпълнява длъжноста имам-хатип във Фъндък джамия в гр. Омуртаг. Завършва магистратурата си в катедрата по основни ислямски науки на Института за социални науки към Анкарския Университет със защита на дипломната си работа на тема „Живот, творчество и трудът на Юсуф Зияеддин Езхери - „История на Корана“/2007/. През 2008-2010 г. е назначен за ваиз в Районно мюфтийство гр. Търговище. През 2008 - 2010 г. е учител и директор в Учебния център „Гюл“ в гр. Аален на провинция Баден Вюртемберг в Германия. Понастоящем е преподавател по Коран-и Керим във Висшия ислямски институт в София като същевременно подготвя докторската си дисертация на тема „Образци на положителни човешки типове в Корана“. Той се явява един от активните сътрудници на списанието ни. Женен е и има син.

ОБЛАК БЕ ОБВИЛ ПЛАНИНАТА...

Предците ни са изказали мъдра мисъл; която ни предупреждава срещу попълзновенията на хора, които обичат смутните времена: „Вълците обичат мъгливото време“. Както е известно мъглата замърсява както видимостта, така причинява и неспокойство у човека. След известно време тя се разсейва, но между другото е подготвила почва за образуването на нежелателни явления. Така че човек трудно може да се ориентира и да прецени кое какво е и накъде да се насочи. Онези уж незаинтересовани и нещастни хорица милеят за подобни времена. Та бива ли да изпуснат случая?

След като изпратихме 2015 и навлязохме в първите месеци на 2016 г. всякаш изживяхме пълна бъркотия. Отлъчването на председателя на ДПС Лютфи Местан с неочакваното решение на централното партийно ръководство под председателството на Ахмед Доган породи зашеметяващо положение в дневния ред на страната.

Това неочаквано събитие освен че зашемети обществото, но обърка и главите на хората. Ясно беше, че това положение бе в унисон с работата на медийните представители. Та нали разполагат с материал в изобилие. Темата е обширна и дълбока, така че както гласи една поговорка: „хвърли кал, следа да остане“ всички се впуснаха нещичко да проговорят. Пази боже, човек да не попадне в езика на тези въжеиграчи на словото, трудно би могъл да се отърве. Доколкото можахме да проследим телевизионните канали станахме свидетели, че те са повели кампания за похабяване на личността. Жалко, че това се прави докато чакат своето решение множество проблеми на страната, върху които трябва да се съсредоточат усилията на политиците и висшите ръководители на страната, а изведнъж всички погледи се насочиха към поведението на една личност.

Известно е, че в провинцията много хора живеят на ръба на оцеляването и се надяват единствено на благодеянията на децата си, които работят в чужбина. Колко са бюрократите, които знаят, че има хора, които днес цепят стотинката на две? Защо безработицата при младите, плачевното състояние на пенсионерите, недостига на най-различни услуги, неблагополучията в образователната система, неспирането на случаите на кражби, невъзможността да се спре моралното падение в обществото и други опасни тенденции като непризнаването на ценностната система не се излагат с пълна прозрачност пред широкото обществено внимание? Тези спасители на отечеството, които са тръгнали да получат някакви изгоди и да трупат дивиденти от един злощастен случай, след известно време ще деескалират напрежението, но ежедневните несгоди на гражданите ще продължат да им тегнат. С една дума всичко ще се пише отново на гърба на обикновените хора.

Някога е била много известна песента за Йемен: „Безоблачно е небето, а каква е тази мъгла?“. Докато очакват и не могат да намерят своето решение проблемите натрупали се като планини, едно политическо разбъркване се превърна в основен проблем

на страната и над планините плъзна изкуствена мъгла.

Сега отново да се върнем към началото. Тъй като вълците обичат мъгливото време, то значи, че има хора, които се спотайват на пусия. Такива, които се радват, че най-сетне е дошъл техният ред. Следователно ако спрем да усукваме повече нещата и трябва да го кажем в прав текст, някои хора се надяваха да пипнат келепира в политиката а други в сферата на изповеданието. До националната конференция, която щеше да избере новия главен мюфтия оставаха броени дни. Всъщност основният проблем беше в това. Искаше се да се направят опити едно представително учреждение, което служи на мюсюлманите в България да се насочи по вкуса на някои хора. Но и предишните опити са показвали, че при подобни мъгляви случаи никой не мисли за отговорността и достойнството на Главно мюфтийство.

Освен това, макар че им е известно; че мюсюлманското изповедание трябва да бъде едно представително учреждение, което да не е във владение на този или онзи, а което държи преди всичко за духовните ценности на вярващите, мнозина желаят незаслужено да застанат начело. Нека се направят различни планове. Ние обаче вярваме, че Аллах превръща в добрини злостните намерения. Колкото и яростно да духат ветровете, каквато и мъгла да обвие планинските върхари, в интерес на всички мюсюлмани е да проявят добронамереност едни спрямо други и да се отнасят мирно помежду си. Да се надяваме, че всички членове на ислямската общност в България проявиха благоразумие, предпочетоха и избраха за свои ръководители достойни членове, които ще са полезни за хората.

НАКАЗАНИЯТА ЗА...

Продължение от стр. 15

- Практически да се е осъществило прелюбодействие между тях.

Б) Доказване на прелюбодействието.

1- Чрез признание. Един от двамата да признае, че са извършили прелюбодействие – зина. При подобен случай наказанието се отнася само за този, който е признал. Ако впоследствие и той се откаже от признанието си, тогава и наказанието отпада.

2- Чрез свидетели. Четирима мъже да засвидетелстват, че мъж и жена са прелюбодействали.

Това условие е най-суровото сред всички останали условия, тъй като:

- Всички те трябва да са мъже, мюсюлмани, пълнолетни, психически здрави и свободни.

- Всички да са справедливи и да не се е чуло преди това някой от тях да е излъгал. Ако има подобно съмнение и се спомене, че някой от тях е лъгал за каквото и да било, то свидетелството на всички заедно отпада.

- Всички да са видели открито - без никаква пречка и съмнение – това дело. Ако един от свидетелите каже: „Аз ги видях заедно, но не видях какво правят“, свидетелството на всички заедно отпада.

- И четиримата от свидетелите да останат верни на твърденията си докрай. Тоест, ако един от тях дори и за момент заяви, че се отказва от свидетелството си, тогава обвинението директно отпада.

- При положение, че всички споменати по-горе условия се изпълнят, тогава свидетелите се задължават първи да хвърлят камък срещу подсъдимия, ако един от тях се откаже още в началото или по време на реджма, тогава обвинението отпада.

Тук е много важно да се знае, че ако обвинението отпадне по причина че един от тях се откаже или усъмни в това, което казва, или пък се докаже, че не е вещ и способен за свидетел, тогава всички заедно се наказват по закона за „казф“ - лъжесвидетелство. Тогава на всеки един от тях ще бъдат нанесени по 80 бича.

3 – Чрез взаимно обвинение – тоест мъж или жена да свидетелстват един срещу друг, като единият от тях обвини другия в прелюбодействие, а той отрича това. В подобен случай, ако няма свидетели, двамата се задължават да се закълнат по четири пъти, един срещу друг, че това което казват е истина, след което се разделят със съдията без наказание.

4- Чрез бременност. Забременяване на жена, която се знае, че не е женена. При този случай, ако тя признае, че е извършила прелюбодействие, се наказва с реджм. Но ако не признае, тогава наказанието отпада.

В) Наказанието се прилага.

1 – Когато държавата се управлявала според ислямското право.

2– Когато държавата се управлява от водач, приет от целия мюсюлмански свят.

Последните две условия ни показват, че това наказание вече не се прилага, тъй като в днешно време няма нито истинска мюсюлманска страна, нито пък мюсюлмански водач (султан), който да е приет от всички мюсюлмани по света.

ВМС РЕШИ РАЙОННИТЕ МЮСЮЛМАНСКИ КОНФЕРЕНЦИИ ДА СЕ ОРГАНИЗИРАТ ПРЕЗ МЕСЕЦ МАРТ

Висшият мюсюлмански съвет (ВМС) на свое заседание, проведено на 26 февруари 2016 г. в столицата, взе решение за свикване на районни мюсюлмански конференции (РМК) през месец март.

Съгласно Устава на Мюсюлманско изповедание, съветът определи датите, местата и дневния ред на районните мюсюлмански конференции, които са районни съвещателни органи на изповеданието. Те имат правомощието да разглеждат проблемите на мюсюлманската общност в съответния район и да предложат пред ВМС до три кандидатури за районни мюфтии, от които се избира един за съответния район.

Според решението на ВМС районните мюсюлмански конференции ще се провеждат от 10 март до 24 март 2016 г. Въз основа на взетите решения в РМК и предложенията им в рамките на седмица ВМС ще избере районните мюфтии.

По решение на ВМС дневния ред на районните мюсюлмански конференции ще включва представяне на доклад на районния мюфтия за изминалия мандат (2011-2016 г.), разглеждане на религиозните дела в района, избор на кандидати за районни мюфтии, както и други въпроси, засягащи религиозната дейност в района.

Право да бъдат делегати в РМК имат настоящия районен мюфтия и имам-хатибите от съответния район. Предложенията или кандидатурите за районен мюфтия трябва да бъдат направени в писмен вид преди или в деня на конференцията до Районния мюсюлмански съвет, който ще изпълни функцията на организационна комисия на РМК.

За правилното протичане на конференциите ВМС определи Централна организационна комисия, начело със зам.-главния мюфтия Мурат Пингов, а във всяко районно мюфтийство на съответния Районен мюсюлмански съвет е възложена задачата да организира РМК.

1.1 Районно мюфтийство – София на 10.03.2016 г.

1.2. Районно мюфтийство – Монтана на 10.03.2016 г.

1.3. Районно мюфтийство – Смолян на 15.03.2016 г.

1.4. Районно мюфтийство – Разград на 15.03.2016 г.

1.5. Районно мюфтийство – Русе на 15.03.2016 г.

1.6. Районно мюфтийство – Шумен на 16.03.2016 г.

1.7. Районно мюфтийство – Варна на 16.03.2016 г.

1.8. Районно мюфтийство – Кърджали на 17.03.2016 г.

1.9. Районно мюфтийство – Айтос на 17.03.2016 г.

1.10. Районно мюфтийство – Хасково на 17.03.2016 г.

1.11. Районно мюфтийство – Сливен на 17.03.2016 г.

1.12. Районно мюфтийство – Търговище на 18.03.2016 г.

1.13. Районно мюфтийство – Пазарджик на 20.03.2016 г.

1.14. Районно мюфтийство – Благоевград на 21.03.2016 г.

1.15. Районно мюфтийство – Пловдив на 21.03.2016 г.

1.16. Районно мюфтийство – Плевен на 22.03.2016 г.

1.17. Районно мюфтийство – Велико Търново на 22.03.2016 г.

1.18. Районно мюфтийство – Добрич на 23.03.2016 г.

1.19. Районно мюфтийство – Силистра на 23.03.2016 г.

1.20. Районно мюфтийство – Стара Загора на 24.03.2016